

**ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΜΗΜΑ : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ 2000 – 2006

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ (ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ)
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΖΗΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΘΗΝΑ 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ.4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	
1.1 Προσεγγίζοντας θεωρητικά τον όρο πολιτικές απασχόλησης.....	σελ.6
1.2 Στόχοι και εργαλεία πολιτικών απασχόλησης.....	σελ.9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
2.1 Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση.....	σελ.13
2.2 Θεσμικό Πλαίσιο εφαρμογής Π.Ε.Π.....	σελ.15
2.3 Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος 2000-2006 : Δομή ,Στόχοι, Άξονες Προτεραιότητας.....	σελ.17
2.4 Οι πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος.....	σελ.21
2.5 Κοινωνικοοικονομικά στοιχεία περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος κατά την περίοδο σχεδιασμού του Π.Ε.Π.....	σελ.24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Π.Ε.Π ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	
3.1 Εφαρμοστές δράσεις πέμπτου άξονος προτεραιότητας Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος	σελ.28
3.1.1 Αναλυτική παρουσίαση δράσεων και αποτελεσμάτων μέτρου 5.1 «Ενδυνάμωση και ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών υποστήριξης».....	σελ.29
3.1.2 Αναλυτική παρουσίαση δράσεων και αποτελεσμάτων μέτρου 5.2 «Ανάπτυξη και Βελτίωση των Δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού».....	σελ.32

3.1.3	Αναλυτική παρουσίαση δράσεων και αποτελεσμάτων μέτρου 5.3 «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης».....σελ.38
3.1.4	Συνοπτική παρουσίαση μέτρου 6.9 «Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου».....σελ.47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω επιδότησης κόστους εργασίας.....σελ.51
- Επιχορήγηση νέων ελεύθερων επαγγελματιών.....σελ.53
- Κατάρτιση ανέργων σε νέες εξειδικεύσεις.....σελ.53
- Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης.....σελ.54
- Παράθεση κυριότερων Δεικτών Απασχόλησης και Αγοράς εργασίας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος ετών 2002,2004,2006.....σελ.55

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....σελ.58

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ.59

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....σελ.62

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα πλαίσια της μεταστροφής του γενικότερου επιστημονικού ενδιαφέροντος που παρατηρήθηκε μετά από την κρίση στις ευρωπαϊκές οικονομίες στις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι πολιτικές απασχόλησης επανήλθαν στο προσκήνιο τόσο της ακαδημαϊκής όσο και της πολιτικής επικαιρότητας. Για τους μεν ακαδημαϊκούς, αποτελούσαν τον τρόπο αντιμετώπισης των υψηλών ποσοστών ανεργίας που ταλάνιζαν τις ευρωπαϊκές κοινωνίες και οικονομίες, για τους δε πολιτικούς, ενσάρκωναν μάλλον τον βέλτιστο και ίσως μοναδικό τρόπο διαχείρισης της ανεργίας και των φυσικών επακόλουθων αυτής σε κάθε κοινωνικό σύστημα.

Με αυτόν τον τρόπο οι πολιτικές απασχόλησης συνεχίζουν ακόμη και σήμερα να αποτελούν το αντίδοτο στην έξαρση της ανεργίας να προωθούν την ενεργοποίηση ανενεργών πολιτών και τη σύζευξη της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας, μέσα σε ένα άκρως διεθνοποιημένο οικονομικό περιβάλλον και εν πολλοίς ευάλωτο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα το οποίο μεταβάλλεται με ταχύς και ραγδαίους ρυθμούς. Οι πολιτικές απασχόλησης εν τη ευρεία των έννοια, εκφράζουν στην πράξη τα αντανάκλαστικά των κρατών και των υπερεθνικών σχηματισμών στις αλλαγές της παράγωγης, των εργασιακών σχέσεων, της εκπαίδευσης αλλά και στις αλλαγές του ιδίου του κοινωνικού γίνεσθαι.

Στην πορεία ολοκλήρωσης της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας γεννιούνται νέοι συσχετισμοί, νέες επαγγελματικές ειδικεύσεις, αλλάζει η παραγωγική διάρθρωση της οικονομίας (με την κυριαρχία του τριτογενούς τομέα παράγωγης), νέες δεξιότητες απαιτούνται για το εργατικό δυναμικό αλλά και μια νέα πραγματικότητα εισβάλλει στις ζωές των πολιτών, δεμένη στο άρμα νέων επαγγελματικών συνθηκών όπως εργασιακή ευελιξία, μετεγκατάσταση εργαζομένων προκειμένου να βρουν εργασία, ανασφάλιστη εργασία, νέες μορφές εργασίας.

Στόχος μας σε αυτή την εργασία μέσω της ενασχόλησης μας με τις πολιτικές απασχόλησης και τον τρόπο που αυτές εφαρμόστηκαν αλλά και εκφράστηκαν μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος 2000 – 2006 είναι να φέρουμε στο προσκήνιο το περιφερειακό επίπεδο και να αναδείξουμε τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στις κεντρικώς αποφασισμένες πολιτικές και στις πολιτικές που τελικά εφαρμόζονται σε περιφερειακό επίπεδο. Ποιους σκοπούς υπηρετούν πραγματικά ; Πώς προσεγγίζουν τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας; Ποιοι είναι οι στόχοι των πολιτικών αυτών; Ποια η μετρήσιμη αποτελεσματικότητα των πολιτικών;

Στα επόμενα κεφάλαια της παρούσης, θα πραγματευτούμε το θεωρητικό υπόβαθρο των πολιτικών απασχόλησης και των θεωριών στις οποίες στηρίζεται η δυνητική αποτελεσματικότητα τους καθώς και θα αναφερθούμε εκτενώς στο σχετιζόμενο με τις πολιτικές απασχόλησης σκέλος του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος της περιόδου 2000 – 2006 στοχεύοντας στην ανάδειξη των πτυχών εφαρμογής του αλλά και της αποτελεσματικότητας του, μετουσιωμένη σε οικονομικό και σε κοινωνικό όφελος. Αναγνωρίζουμε εκ πρώιμου ότι η όποια αποτελεσματικότητα τέτοιων πολιτικών δεν μπορεί να καταστεί άμεσα εμφανής και μετρήσιμη, λαμβάνοντας υπόψη ότι κάποιες από τις πολιτικές και τα επιμέρους προγράμματα βρίσκονται ακόμα στο στάδιο υλοποίησης τους. Αυτό που όμως μπορεί να διαφανεί, είναι οι προτεραιότητες που δώθηκαν μέσω των πολιτικών και αν αυτές ανταποκρίνονται στα τοπικά προβλήματα , η συμμετοχή των τοπικών φορέων στην υλοποίηση των προγραμμάτων στα πλαίσια της Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού, ο τρόπος με τον οποίο η τοπική κοινωνία αποδέχτηκε την εφαρμογή του προγράμματος ,η συμμετοχή εν τέλει αυτών στους οποίους στόχευε η εφαρμογή των πολιτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Στη σύγχρονη βιβλιογραφία γίνεται αρκετός λόγος για τον διπλό ρόλο των πολιτικών απασχόλησης, ως πολιτικών που καλούνται να αποδώσουν τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά αποτελέσματα. Για τον λόγο αυτό οι πολιτικές απασχόλησης προσεγγίζονται ως πεδίο σύζευξης της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής. Στις επιμέρους ενότητες του παρόντος κεφαλαίου θα αναφερθούμε στους στόχους των πολιτικών αλλά και στα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι πολιτικές απασχόλησης προς επίτευξη των στόχων καθώς και στις θεωρίες πάνω στις οποίες στηρίζονται αναφορικά με την πρακτική τους αποτελεσματικότητα.

1.1 ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΤΟΝ ΟΡΟ «ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ»

«Ο όρος πολιτικές απασχόλησης χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα σύνολο παρεμβάσεων που επιδιώκουν να επηρεάσουν την λειτουργία της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας»¹. Οι δυο τελευταίες είναι αυτές που τελικά ευθύνονται για το ποσοστό απασχόλησης και το επίπεδο ανεργίας που εμφανίζεται σε μια κοινωνία. Σε γενικές γραμμές οι εν λόγω πολιτικές μπορούν να διακριθούν σε παθητικές (περιλαμβάνουν την τρέχουσα επιδότηση των ανέργων και ειδικές μορφές επιδότησης ανέργων ή/και πρόωρα συνταξιοδοτημένων και ενισχύουν την διαπραγματευτική ισχύ της προσφοράς του εργατικού δυναμικού) και σε ενεργητικές (επιδιώκουν να βελτιώσουν μέσω της κατάρτισης τη δυνατότητα της προσφοράς να ανταποκριθεί στην υπάρχουσα ζήτηση ,να μειώσουν το κόστος της προσφερόμενης εργασίας μέσω της επιδότησης για ειδικές κατηγορίες εργαζομένων ή/και επιχειρήσεων και να διευκολύνουν την καλύτερη

¹ Πέτρος Λινάρδος-Ρύλμον «Πολιτικές Απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο» στο Πολιτική Απασχόλησης –Πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής, Gutenberg, Αθήνα 2005

σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας μέσω κατάλληλων δόμων και υπηρεσιών απασχόλησης).

Ο παραπάνω διαχωρισμός χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα διαφορετικά μέσα επίτευξης ενός κοινού στόχου αλλά και τις μορφές που μπορούν να πάρουν στην πράξη οι πολιτικές απασχόλησης ώστε να επηρεάσουν τη πρόσφορα και ζήτηση εργασίας μέσα όμως σε ένα ενεργό κοινωνικό σύστημα, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη συγκεκριμένες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και προτείνοντας λύση σε συγκεκριμένα προβλήματα.

Ο διαχωρισμός σε ενεργητικές και παθητικές πολιτικές απασχόλησης αμφισβητείται και για τον λόγο ότι παραπέμπει στη λανθασμένη εντύπωση ότι οι ενεργητικές πολιτικές αντιμετωπίζουν τα αίτια της ανεργίας, ενώ αντίθετα οι παθητικές πολιτικές διαχειρίζονται τον όγκο της ανεργίας και τις κοινωνικές της συνέπειες (Καραμεσίνη 2005). Στην πράξη, οι ενεργητικές πολιτικές μπορεί να έχουν οριακή επίδραση στο συνολικό ύψος της απασχόλησης και άρα να εμφανίζονται αναποτελεσματικές ως προς την καταπολέμηση της ανεργίας ενώ αντίθετα ορισμένες παθητικές πολιτικές (π.χ πρόωρες συνταξιοδοτήσεις) συμβάλουν ουσιαστικά στην παρεμπόδιση της διεύρυνσης της ανεργίας παρά το γεγονός ότι δεν καταπολεμούν τα αίτια της.

Οι πολιτικές απασχόλησης διακρίνονται πρακτικά σε αυτές που έχουν περιορισμένη στοχοθέτηση σε σύνολο ή μέρος των πολιτικών αγοράς εργασίας (πολιτικές απασχόλησης *υπό τη στενή έννοια*) και σε αυτές που περιλαμβάνουν το σύνολο των συνειδητών δράσεων που αποσκοπούν στο να βελτιώσουν την κατάσταση της απασχόλησης ή να αμβλύνουν τις συνέπειες της υποαπασχόλησης (πολιτικές απασχόλησης *υπό την ευρεία έννοια*)².

Το περιεχόμενο των πολιτικών απασχόλησης «υπό τη στενή έννοια» αποτελείται από³ α) *διάφορες μορφές εισοδηματικής στήριξης των ανέργων* (πχ επιδόματα ανεργίας , κοινωνικές παροχές) με σκοπό την άμβλυνση των συνεπειών της ανεργίας στο βιοτικό επίπεδο των ανέργων και την

² Σύμφωνα με την αντίστοιχη διάκριση που υπάρχει στο Μ. Καραμεσίνη « Η πολιτική απασχόλησης ως πεδίο σύζευξης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής» από το Πολιτική Απασχόλησης πεδίο σύζευξης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής , επιμέλεια Μ. Καραμεσίνη – Γ. Κουζής , Gutenberg, ΑΘΗΝΑ

³ Ο.Π

διευκόλυνση των διαρθρωτικών αλλαγών ούτως ώστε να καταστούν ανεκτές οι απολύσεις, β) *πολιτικές μείωσης της προσφοράς εργασίας* (πχ πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, μείωση του χρόνου εργασίας) που στοχεύουν στο να απορροφήσουν την ανεργία χωρίς να αυξάνουν τον όγκο της απασχόλησης) γ) *πολιτικές αύξησης της ζήτησης εργασίας* (π.χ επιδότηση της απασχόλησης στον ιδιωτικό και κοινωνικό τομέα) οι οποίες αυξάνουν την απασχόληση άμεσα ή μέσω της μείωσης του κόστους εργασίας ,δ) *πολιτικές βελτίωσης της ποιότητας της προσφοράς εργασίας και αύξησης της επαγγελματικής και γεωγραφικής κινητικότητας* (π.χ προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης) που αναμένεται να επιδράσουν θετικά στο ύψος της απασχόλησης αυξάνοντας την παραγωγικότητα της εργασίας και μειώνοντας τη διαρθρωτική ανεργία, ε) *πολιτικές υποβοήθησης της σύζευξης της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας* που ασκούνται από δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης και περιορίζουν τη διάρκεια της ανεργίας τριβής⁴.

«Υπό την ευρεία έννοια» οι πολιτικές απασχόλησης περιλαμβάνουν⁵ α) *τις ενεργητικές και παθητικές πολιτικές αγοράς εργασίας* β) *τις πολιτικές ευελιξίας της αγοράς εργασίας* οι οποίες στοχεύουν στην αύξηση της ζήτησης εργασίας μέσω του περιορισμού του εργατικού κόστους, γ) *τις επεκτατικές μακροοικονομικές πολιτικές* που αποσκοπούν στην αύξηση της ζήτησης εργασίας μέσω της ενίσχυσης της ζήτησης για το προϊόν της οικονομίας.

Αυτό που καθίσταται σαφές είναι ότι η πολιτική απασχόλησης αποτελεί ένα εργαλείο που μπορεί να αποδώσει τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά αποτελέσματα ανάλογα με τους στόχους που καλείται να υπηρετήσει σε μια χώρα και για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Αυτό καθίσταται δυνατό με την ευθυγράμμιση και άλλων πολιτικών που ασκούν επιρροή στην απασχόληση και στην ανεργία όπως είναι η βιομηχανική και περιφερειακή πολιτική, η μεταναστευτική, η εκπαιδευτική , η οικογενειακή πολιτική κ.λ.π στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την απασχόληση.

⁴ Ως τέτοια θεωρείται η ανεργία που προκαλείται από το χρονικό διάστημα αναζήτησης εργασίας που μεσολαβεί όταν οι εργαζόμενοι αλλάζουν δουλειά.Είναι βραχυχρόνια ανεργία , προϋποθέτει την ύπαρξη κενών θέσεων εργασίας και οφείλεται στην ατελή πληροφόρηση που εμποδίζει την αυτόματη κινητικότητα της εργασίας.

⁵ Ομοίως με υποσημείωση 2

1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Όπως ήδη αναφέραμε, οι στόχοι μιας πολιτικής απασχόλησης εμφανίζουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τη χώρα και τις χρονικές περιόδους που σχεδιάζεται να εφαρμοστεί καθώς και με τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει. Παρά ταύτα, οι στόχοι από την εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής δεν μπορούν παρά να αφορούν την ενίσχυση της απασχόλησης, της απασχολησιμότητας, τη μείωση της ανεργίας ή/και την κοινωνική διαχείριση της. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται προς την επίτευξη των εκάστοτε στόχων μιας πολιτικής απασχόλησης είναι πολλαπλά και απαντούν σε συγκεκριμένα κάθε φορά προβλήματα που απαιτούν είτε λύση είτε διαχείριση.

Τα εργαλεία μπορούν να συνοψιστούν στα κάτωθι⁶:

- *Επιδότηση των Ανέργων.* Η φιλοσοφία πίσω από την επιδοματική πολιτική των ανέργων εδράζεται στην έννοια της ασφάλισης κατά της ανεργίας με βάση κεκτημένα δικαιώματα τα όποια εδραιώνονται με την απασχόληση και την καταβολή εισφορών επί των αποδοχών και την καταβολή των παροχών σε αναλογία με τον μισθό αναφοράς. Η επιχειρηματολογία που έχει αναπτυχθεί αναφορικά με την επιδότηση των ανέργων οδηγεί σε δυο αντικρουόμενες θέσεις όπου η πρώτη υποστηρίζει ότι μια λογική διάρκεια επιδότησης και ένα ικανοποιητικό επίδομα θα επιτρέψουν στον άνεργο να αναζητήσει μια νέα δουλειά αντίστοιχη των προσόντων του και άρα θα αποτραπεί η σπάταλη των ειδικεύσεων του εργατικού δυναμικού. Η δεύτερη θέση υποστηρίζει ότι ένα γενναιόδωρο σύστημα παροχών θα λειτουργήσει αποτρεπτικά προς αναζήτηση εργασίας από τους άνεργους κατά την περίοδο επιδότησης και άρα θα αυξηθεί τόσο το ύψος όσο και η διάρκεια της ανεργίας.

⁶ Βασισμένο στις Σημειώσεις Πανεπιστημιακών Παραδόσεων «Πολιτικές Αγοράς Εργασίας», Μαρία Καραμεσίνη, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2001

- *Μείωση του εργατικού δυναμικού.* Ουσιαστικά παραπέμπει σε έναν τρόπο διαχείρισης του όγκου της ανεργίας και μπορεί να επιτευχθεί με πολιτικές που είτε αποτρέπουν την είσοδο στη δεξαμενή του εργατικού δυναμικού είτε επιταχύνουν την αποχώρηση από αυτό . Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η πρώτη δέσμη πολιτικών αφορά κυρίως τους νέους και η δεύτερη τις γυναίκες ,τους μετανάστες και τους ηλικιωμένους.
- *Επιδότηση της απασχόλησης.* Στηρίζεται στην υπόθεση ότι για την ανεργία ευθύνεται το υψηλό κόστος εργασίας είτε στο σύνολο της οικονομίας είτε ορισμένων κατηγοριών εργατικού δυναμικού με χαμηλή παραγωγικότητα . Μέσω των επιδοτήσεων μειώνεται το κόστος εργασίας που επωμίζονται οι επιχειρηματίες με αποτέλεσμα αυτοί να αποκτούν κίνητρο να αυξήσουν ή να διατηρήσουν τις ήδη υπάρχουσες θέσεις απασχόλησης . Αυτός είναι ουσιαστικά και ο τρόπος με τον οποίο αναμένεται η θετική επίδραση των επιδοτήσεων στην απασχόληση και στη μείωση της ανεργίας.
- *Πολιτική επαγγελματικής κατάρτισης.* Συνδέεται περισσότερο με την αύξηση των ίσων ευκαιριών στην απασχολησιμότητα των διαφορετικών κατηγοριών του ενεργού πληθυσμού.

Στο σημείο αυτό, θέλοντας να σταθούμε στην έννοια της απασχολησιμότητας και του απασχολήσιμου αναφέρουμε ότι ως τέτοια προέκυψε από τα επίσημα κείμενα κατευθύνσεων πολιτικής για την απασχόληση και την αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης . Η έννοια ουσιαστικά παραπέμπει στην ικανότητα ένταξης των νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας , στην ικανότητα διατήρησης της απασχόλησης ή στην εύρεση μιας νέας θέσης εργασίας εάν αυτό απαιτείται ή κρίνεται σκόπιμο. Η έννοια της απασχολησιμότητας υπονοεί την ευκολία μετακίνησης και ένταξης του εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας και τον αντίστοιχο περιορισμό της εμφάνισης συμπτωμάτων μειονεξίας στην εύρεση ή στη διατήρηση της απασχόλησης . Η δυνατότητα αυτή σχετίζεται άμεσα με το απόθεμα γνώσεων και δεξιοτήτων των ατόμων και με τον τρόπο αξιοποίησης τους από τα ίδια τα άτομα και φυσικά και με τις ευρύτερες συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας.

Η πολιτική επαγγελματικής κατάρτισης βρίσκει τη θεωρητική της θεμελίωση ως εργαλείο προώθησης της απασχόλησης μέσα από διαφορετικές θεωρίες όπως η *θεωρία της διαρθρωτικής ανεργίας*⁷, η *θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου*⁸, η *θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης* η οποία αξιολογεί το ανθρώπινο κεφάλαιο ως κεντρική ερμηνευτική μεταβλητή της ανάπτυξης (Καραμεσίνη 2001), οι *θεωρίες για την νέα οργάνωση της εργασίας* που υποστηρίζουν ότι η μετά-τεϊλορική οργάνωση της εργασίας δημιουργεί νέες απαιτήσεις επανειδίκευσης και πολυειδίκευσης της εργασίας και γι'αυτό αυξάνει τη ζήτηση για κατάρτιση του εργατικού δυναμικού (Καραμεσίνη 2001).

- *Πολιτικές που στοχεύουν στην αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της αγοράς εργασίας.* Έχουν ως θεωρητικό πλαίσιο αναφοράς την ανάγκη για μεγαλύτερη μείωση του εργατικού κόστους και άρα για μείωση της ανεργίας αφού για αυτή ευθύνεται το υψηλό εργατικό κόστος σύμφωνα με τους νέο-κλασσικούς και νέο-κεϋνσιανούς οικονομολόγους. Οι πολιτικές αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν την κατάργηση του κατώτατου μισθού, τη μεταρρύθμιση του συστήματος επιδότησης της ανεργίας, τη μείωση της δύναμης των συνδικάτων, την αλλαγή της δομής των συλλογικών διαπραγματεύσεων, τη μείωση της δύναμης των εντός και εκτός των τειχών εργαζομένων, τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης και διευθέτησης του εργάσιμου χρόνου.

Στο παρόν κεφάλαιο αναφερθήκαμε στη θεωρητική θεμελίωση των πολιτικών απασχόλησης και στην επιδιωκόμενη διττή αποτελεσματικότητα τους, κοινωνική και οικονομική. Επίσης, αναδείξαμε τη σπουδαιότητα τους ως

⁷ Θεωρεί ότι η ανεργία προκαλείται από την αναντιστοιχία των προσφερόμενων προσόντων και δεξιοτήτων σε σχέση με τις ζητούμενες. Πρόκειται δηλαδή, για ανεργία η οποία οφείλεται στο κενό που παρατηρείται ανάμεσα σε αυτό που ζητούν οι επιχειρήσεις και σε αυτό που προσφέρουν οι άνεργοι σχετικά με τις επαγγελματικές δεξιότητες και τα τυπικά προσόντα. Θεωρείται ως η πλέον σημαντική μορφή ανεργίας, καθώς αναφέρεται στο κατά πόσον μια οικονομία έχει την ικανότητα να προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες που προκύπτουν από τις τεχνολογικές μεταβολές ή τη διαθεσιμότητα των συντελεστών παραγωγής.

⁸ Με βάση αυτή τη θεωρία οι γνώσεις και οι δεξιότητες που κατέχει ένας εργαζόμενος αποτελούν τον πλέον αποφασιστικό παράγοντα καθορισμού των αποδοχών του καθώς και των καθηκόντων που θα αναλάβει. Οι εργαζόμενοι επενδύουν στην ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στοχεύοντας στην απόσβεση του σχετικού κόστους μέσω της εξασφάλισης ενός υψηλότερου μελλοντικού εισοδήματος και εργασιακής σταθερότητας.

πεδίο σύζευξης της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής ως απορρέουσα από τη διττή στοχοθέτηση τους και αναφέραμε τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην πράξη προς την προώθηση των στόχων των πολιτικών.

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε στη σχεδίαση και τη φιλοσοφία που διέπει τις πολιτικές απασχόλησης στα πλαίσια των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ως απτό παράδειγμα εφαρμογής πολιτικών απασχόλησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο .Πρίν από αυτό, θα εξετάσουμε και τον τρόπο που διαμορφώνεται η πολιτική απασχόλησης σε εθνικό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Οι πολιτικές απασχόλησης που εφαρμόζονται στην Ελλάδα δεν θα πρέπει να θεωρούνται αποκομμένες από την γενικότερη Ευρωπαϊκή φιλοσοφία και στοχοθέτηση για την απασχόληση. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στη σύνδεση της Εθνικής Πολιτικής για την Απασχόληση , μέρος της οποίας ενσωματώνεται στα Π.Ε.Π , με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση καθώς και στους στόχους της τελευταίας . Επίσης θα παραθέσουμε το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Π.Ε.Π και θα αναφερθούμε εκτενώς στο Π..Ε.Π Δυτικής Ελλάδος και στις πολιτικές απασχόλησης στο πλαίσιο του εν λόγω περιφερειακού προγράμματος.

2.1 ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.

Η Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση η οποία υιοθετήθηκε για πρώτη φορά από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Έσσεν το Δεκέμβριο του 1994 και θεσμοθετήθηκε για την Ε.Ε το 1997 με την συνθήκη του Άμστερνταμ είναι αυτή που θέτει τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης που θα εφαρμοστούν σε κάθε κράτος μέλος της Ε.Ε. Η φιλοσοφία που τη διαπνέει, αποκρυσταλλώνεται στην ανάπτυξη μιας συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση και ιδιαίτερα για την προώθηση ενός ειδικευμένου , καταρτισμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού και αγορών εργασίας που θα προσαρμόζονται στην οικονομική αλλαγή⁹ . Προς την επίτευξη του προαναφερόμενου στόχου υπήρχαν

⁹ Από το 1991 και μέχρι το 2004, η Εθνική Πολιτική συνοψιζόταν ετησίως στα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ).Από το 2005 μέχρι και σήμερα παρουσιάζεται συνοπτικά στα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρύθμισης που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Πολιτική.

τέσσερις πυλώνες επικέντρωσης¹⁰, στην Απασχολησιμότητα , στην Προσαρμοστικότητα επιχειρήσεων και εργαζομένων , στην Επιχειρηματικότητα και στην Ισότητα στις ευκαιρίες πρόσβασης στην εργασία με αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές σε κάθε έναν από αυτούς¹¹ . Ο πυλώνας της απασχολησιμότητας ο οποίος και φιλοδοξούσε να επιφέρει τα άμεσα αποτελέσματα στην επίτευξη ενός υψηλού επίπεδου απασχόλησης ,χρησιμοποιούσε κυρίως μέτρα ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης όπως είναι , η κατάρτιση και η επανακατάρτιση, η μαθητεία και η πρακτική εξάσκηση για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας , η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης μέσω της επιδότησης του κόστους εργασίας , οι επιχορηγήσεις για τη δημιουργία μικρό-επιχειρήσεων από ανέργους και η μεταρρύθμιση προς το αυστηρότερο των συστημάτων επιδότησης της ανεργίας προωθώντας τη φιλοσοφία της αποδοτικότητας της εργασίας (make the work pay).

Η Εθνική Πολιτική Απασχόλησης επηρεάζεται καθοριστικά από την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση. Μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων επιδιώκεται η εξειδίκευση τους σε τοπικό επίπεδο και προσαρμόζονται τα μέτρα και οι πολιτικές στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών. Αυτή η διοικητική αποκέντρωση στην εφαρμογή και η εγγύτητα στις τοπικές ανάγκες αποτελούν ορθή κατεύθυνση καθώς είναι σημαντική η διαφοροποίηση που απαντάται στις περιφέρειες της χώρας τόσο αναφορικά με το υπάρχον εργατικό δυναμικό όσο και με τους γεωγραφικούς περιορισμούς , τις παραγωγικές δραστηριότητες και τη σύνθεση του τοπικού πληθυσμού.

Μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας το 2000 ,η πολιτική απασχόλησης συνδέθηκε και μετατράπηε σε ουσιαστική συνιστώσα του στόχου της κοινωνικής συνοχής ο οποίος εντάχθηκε αυτοτελώς στην αναθεωρημένη ΕΣΑ το 2003. Αποτυπώνεται και ως στόχος της Εθνικής Πολιτικής Απασχόλησης μαζί με αυτόν της οικονομίας της γνώσης με σκοπό τη δημιουργία καλύτερων θέσεων εργασίας.

¹⁰ Μέχρι την αναθεώρησή της το 2003, οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΣΑ για την πολιτική απασχόλησης υπάγονταν σε 4 πυλώνες.

¹¹ Βασισμένο στο άρθρο της Μ.Καραμεσίνη «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση:επίθεση στις εργατικές κατακτήσεις και κοινωνική διαχείριση της ανεργίας» , στο Οικονομική και Νομισματική Ένωση: μια εναλλακτική προσέγγιση, Εναλλακτικές Εκδόσεις , Αθήνα, 1999

Μεγαλύτερη ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής και της Εθνικής Πολιτικής για την Απασχόληση δεν μπορεί να γίνει στα στενά όρια της παρούσης εργασίας καθώς σκοπός μας είναι να αναδείξουμε τις πολιτικές απασχόλησης που εφαρμόζονται σε περιφερειακό επίπεδο . Κρίναμε σκόπιμη όμως μια μικρή επιγραμματική αναφορά στην Ευρωπαϊκή και την Εθνική Στρατηγική για την Απασχόληση ως το εφελτήριο της φιλοσοφίας και των προτεινόμενων στόχων της πολιτικής απασχόλησης καθώς και για να επισημάνουμε τον τρόπο λήψης των γενικότερων αποφάσεων για την απασχόληση.

2.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Π.Ε.Π

Στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής μέσω της όποιας επιχειρείται να λυθούν τα περιφερειακά προβλήματα και να αμβλυνθούν οι ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο, τις τελευταίες δεκαετίες οι Ελληνικές κυβερνήσεις προετοιμάζουν τα Εθνικά σχέδια ανάπτυξης τα όποια υποβάλλονται προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η τελευταία εγκρίνει το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης όπου και προσδιορίζονται οι προτεραιότητες , οι τρόποι παρέμβασης και χρηματοδότησης για ολόκληρη την χρονική περίοδο εφαρμογής.

Η Περιφερειακή Ανάπτυξη αποτελεί τον έβδομο εν σειρά Άξονα Προτεραιότητας του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης . Στο πλαίσιο του άξονα αυτού προβλέπονται 13 περιφερειακά προγράμματα , ένα για κάθε περιφέρεια της Ελλάδας και κατανέμεται σε αυτά το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000 – 2006. Οι παρεμβάσεις σε περιφερειακό επίπεδο που καλύπτονται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης διατυπώνονται κατά γενικό κανόνα με τη μορφή ενός ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος κατά περιφέρεια . Συγκεκριμένα κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει:

-*Άξονες προτεραιότητας* του προγράμματος , σε αυτούς θα πρέπει να εξασφαλίζεται η συνέπεια προς το αντίστοιχο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης , να αναφέρονται οι ειδικοί στόχοι τους ποσοτικά προσδιορισμένοι καθώς

και να εκτιμώνται *ex ante* οι αναφερόμενες επιπτώσεις όπου αυτό καθίσταται δυνατό.

-Συνοπτική περιγραφή των μέτρων που μελετώνται για την εφαρμογή των αξόνων προτεραιότητας.

-Ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης το οποίο να προσδιορίζει για κάθε άξονα προτεραιότητας και για κάθε έτος το ύψος των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται και τις πηγές από τις οποίες προέρχονται.

Έχει επίσης προβλεφθεί και θεσμοθετηθεί έλεγχος, τόσο οικονομικός όσο και υλοποίησης των δράσεων από επιτροπές παρακολούθησης κάθε περιφερειακού προγράμματος, σε επίπεδο κεντρικής εξουσίας και σε επίπεδο Περιφέρειας με τη συμμετοχή του γ.γ. εκάστης Περιφέρειας αλλά και τη συμμετοχή τοπικών φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση των προγραμμάτων . Κατά αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται η εξασφάλιση της χρηστής διαχείρισης των εθνικών πόρων και των κοινοτικών κονδυλίων καθώς και η βέλτιστη εφαρμογή των δράσεων προς επίτευξη των στόχων κάθε άξονα. Ακόμη, τα αποτελέσματα κάθε ετήσιας συνεδρίασης της επιτροπής παρακολούθησης θα πρέπει να κοινοποιούνται και να διασφαλίζεται η εύκολη πρόσβαση σε αυτά κάθε ενδιαφερόμενου.

Στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ 2000 - 2006 οι προτεραιότητες που τέθηκαν εστιάζονταν σε επενδύσεις στο φυσικό και στο ανθρώπινο κεφάλαιο οι οποίες θα επέφεραν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγικότητας και της ανάπτυξης. Η Ελλάδα οργάνωσε και υλοποίησε τις παρεμβάσεις της στοχεύοντας στην ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» , «Εκπαίδευση και Αρχική Κατάρτιση» , «Κοινωνία της Πληροφορίας» , «Υγεία και Πρόνοια» , «Ανταγωνιστικότητα » και μέσω των 13^{ων} Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων τα οποία αποτελούν και την κυριότερη έμπρακτη εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης σε περιφερειακό επίπεδο.

2.3 Π.Ε.Π ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2000 – 2006 : ΔΟΜΗ, ΣΤΟΧΟΙ, ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Στα πλαίσια της ευρύτερης στοχοθέτησης της περιφερειακής πολιτικής για κάθε περιφέρεια της Ελληνικής επικράτειας υπάρχει ένας γενικότερος στόχος που υπερκαλύπτει τους επιμέρους άξονες προτεραιότητας κάθε Π.Ε.Π . Ο γενικός αναπτυξιακός στόχος της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος για τη περίοδο 2000 – 2006 επικεντρωνόταν στην «Αξιοποίηση της κομβικής θέσης της περιφέρειας και στην αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων για την υπέρβαση των προβλημάτων της ανεργίας και της ενδοπεριφερειακής ανισότητας»¹².

Κρίνεται σκόπιμο να παραθέσουμε όλους τους άξονες προτεραιότητας του Π.Ε.Π με ιδιαίτερη έμφαση σε αυτούς που προβλέπονταν να επιφέρουν ένα άμεσο αποτέλεσμα στην απασχόληση και στην ανεργία. Αναφέρουμε ότι κάθε επιμέρους δράση των αξόνων προτεραιότητας ενδέχεται να παρουσιάζει ένα θετικό αποτέλεσμα στην απασχόληση¹³ ως αποτέλεσμα της υλοποίησης ανεξαρτήτως εάν αυτή η αύξηση της απασχόλησης αποτελούσε πρωταρχικό και ρητά διατυπωμένο στόχο.

Η Δομή του Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδας παρουσιάζεται ως εξής:

Άξονας Προτεραιότητας 1:	Άξονας Προτεραιότητας 2:	Άξονας Προτεραιότητας 3:	Άξονας Προτεραιότητας 4:
Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής πύλης της χώρας	Πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη – Αξιοποίηση Ολυμπιακών Αγώνων 2004.	Αναδιάρθρωση και επέκταση της βιομηχανικής βάσης της Περιφέρειας και προώθηση της καινοτομίας	Ενίσχυση αστικών υποδομών – Βελτίωση ποιότητας ζωής
	Άξονας Προτεραιότητας 5:	Άξονας Προτεραιότητας 6:	Άξονας Προτεραιότητας 7:
	Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού.	Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου.	Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος

ΠΗΓΗ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

¹² Σύμφωνα με την επίσημη έκθεση « Περιγραφή του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος 2000-2006» Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Πάτρα, 2000

¹³ Το οποίο δεν μπορεί να καταστεί μετρήσιμο και επιδεχόμενο αναλυτικής προσέγγισης στα πλαίσια της παρούσης εργασίας.

Με εξαίρεση τον άξονα προτεραιότητας 5 οι υπόλοιποι άξονες δεν είχαν ως πρωταρχικό στόχο ένα επιφερόμενο θετικό αποτέλεσμα στην απασχόληση. Παρά τ'αύτα, επειδή ο σχεδιασμός τους αφορούσε στο να έχουν ένα αναπτυξιακό αποτέλεσμα οπωσδήποτε θα συνέβαλλαν θετικά στην απασχόληση και στην αύξηση των θέσεων εργασίας αλλά αυτή τους η συμβολή δεν μπορεί να αποβεί μετρήσιμη.

- **Άξονας Προτεραιότητας 1 :** *Ενίσχυση και αξιοποίηση της θέσης της Περιφέρειας ως Δυτικής πύλης της χώρας* .Περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες θα αναδείκνυαν την πλεονεκτική θέση της Περιφέρειας ως μείζονα κόμβο συνδυασμένων μεταφορών και ως «Δυτική Πύλη» της χώρας ενώ παράλληλα στόχευε στην αύξηση της διακίνησης επιβατών , οχημάτων , εμπορευμάτων ,ενισχύοντας τα μακροοικονομικά μεγέθη της περιφέρειας.
- **Άξονας Προτεραιότητας 2 :** *Πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη – Αξιοποίηση Ολυμπιακών Αγώνων 2004*. Περιλαμβάνει μέτρα που απέβλεπαν στην αξιοποίηση του τουρισμού διευρύνοντας τις βάσεις για την κοινωνική και την οικονομική ανάπτυξη της Περιφέρειας ,όπως επίσης και μέτρα ανάδειξης-προβολής και αξιοποίησης πολιτιστικών πόρων , βελτίωσης τουριστικών υποδομών και σχεδιασμένης τουριστικής προβολής . Ως έμμεσο αποτέλεσμα προβάλλεται η αύξηση της απασχόλησης (κυρίως εποχικού χαρακτήρα σε ξενοδοχειακές μονάδες και σε καταστήματα γενικής εστίασης) και η διεύρυνση της συμμετοχής του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στις συγκεκριμένες παραγωγικές και οικονομικές δραστηριότητες . Όπως επισημαίνεται χαρακτηριστικά η δημιουργούμενη απασχόληση κατά τη διάρκεια υλοποίησης των έργων ανήλθε σε 1600 θέσεις εργασίας ενώ η δημιουργούμενη απασχόληση κατά τη λειτουργία των δράσεων ανήλθε σε 120 θέσεις εργασίας σε επίπεδο Περιφέρειας¹⁴ .
- **Άξονας Προτεραιότητας 3 :** *Αναδιάρθρωση και επέκταση της βιομηχανικής βάσης της Περιφέρειας και προώθηση της καινοτομίας* . Περιλαμβάνει ενισχύσεις προς τις μεταποιητικές επιχειρήσεις για νέες παραγωγικές επενδύσεις και υπηρεσίες καθώς και δράσεις για την βελτίωση των βιομηχανικών υποδομών . Στόχος των δράσεων ήταν η

¹⁴ Σύμφωνα με την έκθεση προόδου του άξονα προτεραιότητας 2 όπως παρουσιάστηκε στην 5^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος την 21/11/2005.

δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ,τον εκσυγχρονισμό της τεχνολογικής και παραγωγικής δομής των επιχειρήσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους ,ώστε να ενισχυθεί η απασχόληση και να εξαλειφθούν οι επιπτώσεις από τη βιομηχανική κρίση που προκάλεσε η διακοπή λειτουργίας μεγάλων επιχειρήσεων στο πρόσφατο παρελθόν.

- **Άξονας Προτεραιότητας 4 :** *Ενίσχυση αστικών υποδομών – Βελτίωση ποιότητας ζωής.* Περιλαμβάνει δράσεις που συμβάλλουν στην αναβάθμιση του επίπεδου διαβίωσης των κατοίκων της Περιφέρειας καθώς και στη βελτίωση του επίπεδου των παρερχόμενων υπηρεσιών στους τομείς της υγείας , της πρόνοιας και της εκπαίδευσης . Ως αποτέλεσμα των δράσεων εμφανίζεται η ανάστροφη της μεταναστατευτικής ροής προς τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα και η μείωση της πληθυσμιακής αποψίλωσης των αγροτικών και ορεινών περιοχών όπως και ο περιορισμός των ενδοπεριφερειακών κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων.
- **Άξονας Προτεραιότητας 5 :** *Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού .* Ως βασικός στόχος αυτού του άξονα αναφέρεται η συμπληρωματική του λειτουργία προς το Εθνικό σκέλος του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» με σκοπό να καλύψει ειδικές ανάγκες που αυτό δεν μπορεί λόγω των τοπικών ιδιαιτεροτήτων. Ο άξονας αυτός, αποτελεί την κατεξοχήν εφαρμογή πολιτικών απασχόλησης προσαρμοσμένων στις τοπικές ανάγκες της Περιφέρειας με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση της ανεργίας και τη δημιουργία ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους . Περιλαμβάνει δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης μικρής κλίμακας για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού(κυρίως ανέργων) και δράσεις για την προώθηση της απασχόλησης. Στις περιοχές με ειδικά προβλήματα προωθούνται παρεμβάσεις ολοκληρωμένου χαρακτήρα (επαγγελματικός προσανατολισμός ,κατάρτιση ,προώθηση στην απασχόληση).Για την εξυπηρέτηση του στόχου της προώθησης της γυναικείας απασχόλησης δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη και ενδυνάμωση κοινωνικών υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και άλλων εξαρτημένων ατόμων (πχ πρόγραμμα βοήθεια στο σπίτι).Καθίσταται σαφής η διττή στοχοθέτηση σε οικονομικά

και κοινωνικά αποτελέσματα μέσα από τις εφαρμοζόμενες πολιτικές και αναδεικνύεται πλήρως η λειτουργία των πολιτικών απασχόλησης τόσο ως κοινωνική όσο και ως οικονομική πολιτική.

Ως ειδικοί στόχοι επισημαίνονται οι κάτωθι:

- Μικρής κλίμακας επαγγελματική κατάρτιση και εξειδίκευση ανέργων σε νέες τεχνολογίες και επαγγελματικές δεξιότητες με υψηλή ζήτηση ,όπως σε θέματα ειδικής τεχνογνωσίας για την υλοποίηση έργων υποδομής.
- Πρόληψη ανεργίας και προώθηση της απασχόλησης ατόμων και κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους παρατεταμένου αποκλεισμού από την αγορά εργασίας.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας με εφαρμογή ολοκληρωμένων τοπικών παρεμβάσεων.
- Ομαλή ενσωμάτωση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού αγροτικής προέλευσης στην αγορά εργασίας μέσω κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης και με τη δημιουργία ευκαιριών πρόσθετης απασχόλησης σε αγροτικές και απομονωμένες περιοχές.
- Ενίσχυση και προώθηση της απασχόλησης και της αυτοαπασχόλησης στο πλαίσιο παρεμβάσεων και πρωτοβουλιών που συνδέονται με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες και τις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες της περιφέρειας.
- Ανάπτυξη και ενδυνάμωση των υποστηρικτικών υπηρεσιών που συμβάλλουν στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην εργασία.

Μετά την παράθεση των στόχων του άξονα μπορεί να διαβλέψει κανείς τις προθέσεις των σχεδιαστών του οι οποίες επικεντρώνονται, α) στον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες οικονομικές συνθήκες με σκοπό να αντιμετωπιστεί η διαρθρωτική ανεργία ,β) στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων , γ) στη δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης στις αγροτικές και απομονωμένες περιοχές, δ) στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ειδικών ομάδων του πληθυσμού και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους.

- **Άξονας Προτεραιότητας 6:** *Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου.* Περιλαμβάνει δράσεις που συμβάλλουν στον αναπροσανατολισμό της πρωτογενούς παραγωγής ,στην ανασυγκρότηση της υπαίθρου και στη

βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων , στη βελτίωση των αγροτικών και αλιευτικών υποδομών ,στην ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών πόρων και στην προώθηση οικολογικών προϊόντων και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης. Επίσης προέβλεπε και την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου έτσι ώστε να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις των διαρθρωτικών αλλαγών στην παράγωγή προϊόντων.

- **Άξονας Προτεραιότητας 7: Τεχνική βοήθεια.** Περιλαμβάνει τις δράσεις που υποβοηθούν την υλοποίηση του Π.Ε.Π τόσο στη φάση της προετοιμασίας των ενεργειών και έργων του προγράμματος ,όσο και στη κυρία φάση της υλοποίησης.

2.4 ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Οι κεντρικοί στόχοι της πολιτικής απασχόλησης σε κάθε χώρα προσδιορίζονται από τα βασικά κοινωνικά προβλήματα που αναλαμβάνουν οι σχεδιαστές της να επιλύσουν σε κάθε δεδομένη χρονική περίοδο. Οι στόχοι των επιμέρους πολιτικών και μέτρων που απαρτίζουν την πολιτική απασχόλησης, ως αυτή εκφράζεται μέσα από το Π.Ε.Π, είναι πολλαπλοί και επιζητούν να αμβλύνουν προβλήματα που εμφανίζονται στις τοπικές κοινωνίες. Στη παρούσα ενότητα θα παραθέσουμε τα μέτρα κατά άξονα προτεραιότητας του Π.Ε.Π που έχουν ως στόχο να επιφέρουν, είτε έμμεσα είτε άμεσα, θετικά αποτελέσματα στην απασχόληση και την ανεργία.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 2, το μέτρο 2 «*Τουρισμός*» περιλαμβάνει δράσεις δημιουργίας βελτίωσης και αξιοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών τουριστικών υποδομών με ιδιαίτερη έμφαση στον ποιοτικό εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων τουριστικών επιχειρήσεων , στην δημιουργία νέων κλινών, στην ανάπτυξη μορφών τουρισμού όπως ο πολιτιστικός, ο θαλάσσιος, ο οικολογικός τουρισμός. Στα πλαίσια του μέτρου αυτού η αύξηση της απασχόλησης αναφέρεται ως απότοκο αποτέλεσμα αλλά όχι ως ρητή διατύπωση.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 3, το μέτρο 1 «*Ενίσχυση των ιδιωτικών παραγωγικών επιχειρήσεων*» περιλαμβάνει ενισχύσεις των πάσης φύσεως νέων παραγωγικών επενδύσεων από ήδη υπάρχουσες ή νέες επιχειρήσεις με ιδιαίτερη έμφαση στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών που αναβαθμίζουν την παραγωγική διαδικασία με έμμεσο στόχο και τη δημιουργία νέων και μόνιμων θέσεων εργασίας.

Στο μέτρο 3 «*Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων*» ,στον Άξονα Προτεραιότητας 3,περιλαμβάνονται δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση των επιχειρηματικών και παραγωγικών διαδικασιών τέτοιων επιχειρήσεων ,στην διεύρυνση της παραγωγικής τους βάσης και στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομικών μεθόδων στην παραγωγική διαδικασία με σκοπό την ενίσχυση της βιωσιμότητας τους και την παράλληλη αύξηση των θέσεων απασχόλησης.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 4,το μέτρο 1 «*Υγεία-Πρόνοια*» περιλαμβάνει δράσεις επέκτασης και δημιουργίας νέων κτιριακών υποδομών δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας περίθαλψης καθώς και τη δημιουργία νέων παιδικών σταθμών σε επίπεδο Δήμων που αποβλέπουν τόσο στην άμεση ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης όσο και στη γενικότερη διευκόλυνση της εισόδου του γυναικείου πληθυσμού στην αγορά εργασίας.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 5 ως ο κατεξοχήν εκφραστής δράσεων πολιτικών απασχόλησης περιλαμβάνει τα εξής μέτρα:

- Μέτρο I : « *Ενδυνάμωση και ανάπτυξη Κοινωνικών Υπηρεσιών Υποστήριξης*» . Ως στόχος του μέτρου αναφέρεται αποκλειστικά η προώθηση ίσων ευκαιριών ανδρών/γυναικών και οι ενέργειες που περιλαμβάνει παρέχουν τις προϋποθέσεις προς την επίτευξη του στόχου. Οι ενέργειες αυτές αφορούν στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε εξαρτημένα άτομα όπως η περιποίηση ηλικιωμένων , η λειτουργία παιδικών σταθμών , Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών κα
- Μέτρο II : «*Ανάπτυξη και Βελτίωση των Δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού*». Αφορά στην υλοποίηση ενεργειών μικρής κλίμακας για επαγγελματική κατάρτιση και προώθηση στην απασχόληση σε αντικείμενα που παρουσιάζουν ιδιαίτερη ζήτηση στην αγορά εργασίας και δεν μπορούν να καλυφθούν από το Εθνικό Σκέλος του Ε.Π και είναι επίσης συναφή με τους άξονες προτεραιότητας του Π.Ε.Π.

«Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος έχει διαπιστωθεί ανάγκη εξειδίκευσης σε νέες τεχνολογίες και επαγγελματικές δεξιότητες ,στην απόκτηση ειδικής τεχνογνωσίας για την υλοποίηση έργων υποδομής ,σε αντικείμενα που σχετίζονται με ειδικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιοχή (βιολογική γεωργία , διοργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων κλπ) καθώς και σε αντικείμενα έρευνας , καινοτομίας ,τουρισμού και περιβάλλοντος»¹⁵ .

Ως ομάδες στόχοι του προγράμματος εντοπίζονται κυρίως οι άνεργοι αλλά και εργαζόμενοι και αυτοαπασχολούμενοι καθώς και άτομα που απειλούνται από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Οι στόχοι του συγκεκριμένου μέτρου αναφέρονται ως εξής :

- Αύξηση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας .
 - Ποιοτική αναβάθμιση και προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες συνθήκες της αγοράς εργασίας.
 - Δημιουργία ίσων ευκαιριών απασχόλησης για όλους.
 - Παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην γνώση , σε νέες τεχνολογίες ,νέες επαγγελματικές δεξιότητες στην χρήση νέου εξοπλισμού για όλους.
- Μέτρο III : «*Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης*» . Περιλαμβάνει δράσεις που διευκολύνουν την απασχόληση και την αυτοαπασχόληση σε περιοχές ή τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα καθώς και για ειδικές πληθυσμιακές ομάδες -σε τοπική κλίμακα- που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού. Επίσης προβλέπεται η υποστήριξη πληθυσμιακών ομάδων που διακρίνονται από κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά με παρεμβάσεις και άλλες πρωτοβουλίες που συνδέονται με την περιφερειακή και την τοπική ανάπτυξη ,τις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες των περιοχών με στόχο την προώθηση της απασχόλησης.

Οι στόχοι του συγκεκριμένου μέτρου αναφέρονται ως εξής :

- Αύξηση της απασχόλησης.
- Πρόληψη και μείωση της ανεργίας.
- Δημιουργία εναλλακτικών μορφών απασχόλησης.

¹⁵ Τεχνικό Δελτίο μέτρου 5.2 ,Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

- Προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 6 το μέτρο 9 «*Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου*» στοχεύει στην βελτίωση των δεξιοτήτων του αγροτικού πληθυσμού, στην στήριξη της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, στην πρόληψη της ερήμωσης της υπαίθρου με ενέργειες συγκράτησης του πληθυσμού και στην δημιουργία ίσων ευκαιριών στην απασχόληση για άνδρες/γυναίκες.

Έχοντας παραθέσει τη μορφή των μέτρων που άπτονται των πολιτικών απασχόλησης του Π.ΕΠ, στη συνέχεια θα αναφερθούμε στις συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που ίσχυαν για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος το 1997 το οποίο και θεωρείται ως έτος βάσης για τη σχεδίαση του περιφερειακού επιχειρησιακού προγράμματος. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε το εάν οι σχεδιαστές του έργου έλαβαν υπόψη τους τα προβλήματα και τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, οι σκοποί και οι στόχοι κάθε πολιτικής απασχόλησης διαφέρουν από περίοδο σε περίοδο και από περιφέρεια σε περιφέρεια και θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας.

2.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ Π.Ε.Π

Κάθε πολιτική παρέμβασης στην αγορά εργασίας δεν θα πρέπει να θεωρείται αποκομμένη από την ευρύτερη κατάσταση η οποία έχει διαμορφωθεί κατά την περίοδο σχεδιασμού της. Ένας σημαντικός παράγοντας επιτυχίας των πολιτικών απασχόλησης είναι η επιτυχής στοχοθέτηση τους με βάση τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν σε μια δεδομένη χρονική περίοδο σε κάθε τοπική κοινωνία.

Η κατάσταση της απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος κατά την περίοδο σχεδιασμού του Π.Ε.Π υπαγόρευε την έμφαση στην ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης και απασχολησιμότητας καθώς και στην ενίσχυση της απασχόλησης για τους νέους.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

		Σύνολο	Εργατικό Δυναμικό	Απασχολο ύμενοι	Άνεργοι	% Εργατικ ού Δυναμικ ού	% Απασχ ολούμ ενων	% Ανεργ ίας
Σύνολο χώρας	Αμφότε ρων των φύλων	8.859.430	4.294.405	3.854.055	440.350	48,5%	89,7%	10,3%
	Άρρενε ς	4.206.615	2.612.004	2.438.980	173.024	62,1%	93,4%	6,6%
	Θήλεις	4.652.816	1.682.402	1.415.076	267.326	36,2%	84,1%	15,9%
Περιφ. Δυτ. Ελλάδας	Αμφότε ρων των φύλων	514.283	254.202	232.816	21.386	49,4%	91,6%	8,4%
	Άρρενε ς	250.233	156.387	147.641	8.745	62,5%	94,4%	5,6%
	Θήλεις	264.050	97.815	85.175	12.640	37,0%	87,1%	12,9%

ΠΗΓΗ: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 1997, Προσαρμογή από έκθεση τεχνικού δελτίου άξονα προτεραιότητας 5

Όπως φαίνεται από των παραπάνω πίνακα το 94,4% των ανδρών ευρίσκετο σε κατάσταση απασχόλησης και το 5,6% σε κατάσταση ανεργίας ,ποσοστά μικρότερα από τα αντίστοιχα σε εθνικό επίπεδο ,όπου το 93,4% των ανδρών ήταν απασχολούμενοι και το 6,6% άνεργοι. Όσον αφορά την γυναικεία απασχόληση, το 87,1% των γυναικών ήταν σε κατάσταση απασχόλησης ενώ την ανεργία βίωνε το 12,9% με αντίστοιχα ποσοστά χώρας 84,1% και 15,9% .

Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό ανεργίας των γυναικών σε επίπεδο περιφέρειας είναι σε μικρότερα επίπεδα από το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας η ανεργία των γυναικών είναι υπερδιπλάσια από αυτή των ανδρών γεγονός που απεικονίζει την μεγάλη ανισότητα των ευκαιριών μεταξύ των φύλων στην απασχόληση. Όσον αφορά την διάρκεια της ανεργίας αλλά και τη διάκριση σε μακροχρόνια ανέργους και σε νέους ανέργους η κατάσταση διαφοροποιείται σημαντικά. Η μακροχρόνια ανεργία στις γυναίκες

αντιστοιχεί στο 75,6% των ανέργων γυναικών έναντι 56,3% για τους άνδρες. Το αντίστοιχο ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων γυναικών στο σύνολο χώρας είναι 63,2%,σημαντικά χαμηλότερο από αυτό της περιφέρειας. Επιπλέον σε επίπεδο περιφέρειας ,οι γυναίκες νέοι άνεργοι αντιστοιχούν στο 66,9% των ανέργων γυναικών έναντι 52% για τους άνδρες. Στο σύνολο της χώρας οι γυναίκες νέοι άνεργοι αντιστοιχούν στο 54,9% των ανέργων γυναικών, ποσοστό σημαντικά μικρότερο από αυτό της περιφέρειας¹⁶.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι οι γυναίκες της περιφέρειας αντιμετωπίζουν μεν μικρότερη ανεργία συνολικά από τις γυναίκες στο σύνολο της χώρας , βιώνουν όμως σε μεγάλο βαθμό τόσο το πρόβλημα της μακροχρόνιας ανεργίας όσο και το πρόβλημα της αρχικής τους ένταξης στην αγορά εργασίας.

Το ποσοστό των νέων ανέργων στην περιφέρεια ανήρχετο σε 61,2% ,ποσοστό κατά πολύ υψηλότερο από το 49,6% για το σύνολο χώρας, κάτι που ίσχυε τόσο για τους άνδρες όσο και τις γυναίκες. Το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων ανέρχεται στο 67,7% σε επίπεδο περιφέρειας έναντι 57,1% για το σύνολο χώρας. Το ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας των γυναικών βρίσκεται στο 75,6% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας στο 63,2%.Οι άνδρες μακροχρόνια άνεργοι αντιστοιχούν στο 56,3% έναντι 47,6% στο σύνολο χώρας.Ακόμη, αναφέρουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων εμφανιζόταν να απασχολείται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής (41,2% των εργαζομένων).

Προκύπτει λοιπόν, ότι η περιφέρεια χαρακτηριζόταν από μια ιδιαίτερα υψηλή απασχόληση στον πρωτογενή τομέα παράγωγης η όποια συνδυάζεται με χαμηλή απασχόληση στους υπόλοιπους δύο, ενώ η ανεργία των γυναικών ήταν σε υπερδιπλάσια επίπεδα από αυτή των ανδρών.Επιπροσθέτως, ως μείζωνος σημασίας θα πρέπει να επισημανθεί το πρόβλημα της μακροχρόνιας ανεργίας (περίπου 2 στους 3 άνεργους ήταν μακροχρόνια άνεργοι) ενώ σημαντικό ήταν και το πρόβλημα της ανεργίας των νέων (6 στους 10 είναι άνεργοι)¹⁷.

Έχοντας τα παραπάνω στοιχεία ως δεδομένα ,οι φορείς σχεδιασμού του Π.Ε.Π επικέντρωσαν τις πολιτικές στους στην ενίσχυση της γυναικείας

¹⁶ Σύμφωνα με το Τεχνικό δελτίο του άξονα προτεραιότητας 5 Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος.

¹⁷ Σύμφωνα με το Τεχνικό Δελτίο μέτρου 5.1, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

απασχόλησης και στην βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τόσο στον πρωτογενή όσο και στον τριτογενή τομέα παράγωγης και στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για τους νέους άνεργους. Επίσης, επικέντρωση υπήρχε στη στήριξη των μικρομεσαίων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων ώστε να διατηρηθεί η ήδη υπάρχουσα απασχόληση αλλά και να αυξηθεί ενδεχομένως η απασχόληση στις επιχειρήσεις αυτές. Ακόμη, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον τουρισμό και στην ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού σε όλη την περιφέρεια.

Στο παρόν κεφάλαιο αναφερθήκαμε στη σύνδεση του Π.Ε.Π με την Εθνική Πολιτική για την Απασχόληση από πλευράς επιδιωκόμενων στόχων. Παραθέσαμε αναλυτικά τη δομή, τους άξονες προτεραιότητας ,τους στόχους αλλά και τα μέτρα επίτευξης των στόχων της πολιτικής απασχόλησης σε επίπεδο περιφέρειας ενώ επίσης παρουσιάσαμε και τη κατάσταση στην απασχόληση και στην αγορά εργασίας που ίσχυε κατά την περίοδο σχεδιασμού των δράσεων του Π.Ε.Π. Πρέπει να τονίσουμε ότι οι στόχοι των πολιτικών θα πρέπει να αλλάζουν ανάλογα με τη διαμορφούμενη κατάσταση και να μην χαρακτηρίζονται από ακαμψία και αδυναμία σύνδεσης τους με τα υπάρχοντα προβλήματα. Ένα βασικό ερώτημα που γεννάται είναι κατά πόσο οι στόχοι και οι εφαρμοζόμενες πολιτικές αποδεικνύονται ευέλικτες και σε ευθεία σύνδεση με τις νέες ανάγκες που διαμορφώθηκαν στην περιφέρεια με το πέρασμα των ετών και τις επιφερούμενες αλλαγές σε βασικούς δημογραφικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς δείκτες. Νέα δεδομένα απαιτούν νέους τρόπους αντιμετώπισης και νέες λύσεις. Όμως, η διαμορφούμενη πολιτική στα πλαίσια του Π.Ε.Π δεν εμφάνισε καν ψήγματα αλλαγής κατεύθυνσης , αφού οι δράσεις υλοποίησης όπως θα δούμε και στο επόμενο κεφάλαιο, παραμένουν αυτές που είχαν αρχικά σχεδιαστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Π.Ε.Π ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο θα αναφερθούμε στις εφαρμοστέες δράσεις κάθε μέτρου που άπτονταν των πολιτικών απασχόλησης, επικεντρώνοντας στις δράσεις των επιμέρους μέτρων του Άξονα Προτεραιότητας 5, γενικός στόχος του οποίου είναι «η προώθηση της απασχόλησης και η εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού». Επίσης θα παραθέσουμε και συνοπτικά στοιχεία για τις δράσεις του μέτρου 9 του Άξονα Προτεραιότητας 6 το οποίο στόχευε στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου.

3.1 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΜΠΤΟΥ ΑΞΟΝΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΠ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ως στόχος του άξονα προτεραιότητας 5 «*Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού*» αναφέρεται η πρόληψη και καταπολέμηση της ανεργίας και η δημιουργία ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους. Αναφέρουμε επίσης ότι ο εν λόγω άξονας συνεχίζει να υλοποιείται με καταληκτική ημερομηνία την 31/12/2008¹⁸. Η περιγραφή των μέτρων που θα ακολουθήσει στις επόμενες σελίδες έχει προέλθει από τα αντίστοιχα τεχνικά δελτία των μέτρων του Π.Ε.Π.

¹⁸ Κατόπιν συμφωνίας της Ελληνικής κυβέρνησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραχωρήθηκε η δυνατότητα παράτασης της λήξης των έργων του Γ'Κ.Π.Σ κατά 2 έτη μετά την επίσημη λήξη του πλαισίου.

3.1.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Μέτρου 5.1 «Ενδυνάμωση και ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών υποστήριξης»

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία υπηρεσιών, μέσω των οποίων προωθείται η απασχόληση ή η επανένταξη ανέργων στην αγορά εργασίας και ιδιαίτερα των γυναικών, λόγω της υψηλής συμμετοχής τους σε ειδικότητες που απαιτούν οι δημιουργούμενες υπηρεσίες (κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων, επισκεπτριών υγείας, νοσηλευτριών και βοηθητικού προσωπικού). Επίσης με τη δημιουργία των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων επιδιώκεται η διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών που είναι επιφορτισμένες με τη φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων στην αγορά εργασίας, συμβάλλοντας στην επίτευξη της εναρμόνισης του επαγγελματικού και οικογενειακού βίου.

Ως ομάδα στόχος του προγράμματος αναφέρονται οι γυναίκες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Στις Δομές κοινωνικών υπηρεσιών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα προγράμματα:

-*Βοήθεια στο Σπίτι*, παροχή κατ' οικον υποστηρικτικών υπηρεσιών από εξειδικευμένο προσωπικό (κοινωνικοί λειτουργοί, νοσοκόμοι, ψυχολόγοι) σε ηλικιωμένους και άτομα που χρειάζονται ιδιαίτερη φροντίδα και δεν έχουν τη δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης.

-*Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων*, είναι μονάδες ημερησίας φιλοξενίας ηλικιωμένων που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια κα) των οποίων το περιβάλλον που τα φροντίζει εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας με αποτέλεσμα να αδυνατεί να ανταποκριθεί στη φροντίδα που έχει αναλάβει.

-*Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών* (Κ.Δ.Α.Π)

- *Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Αναπηρίες* (Κ.Δ.Α.Π.-Μ.ΕΑ)

-*Βρεφικοί / Βρεφονηπιακοί / Παιδικοί Σταθμοί*

Τα έργα εντάσσονται στο πλαίσιο των πολιτικών για την προώθηση ίσων ευκαιριών απασχόλησης αφενός με την διευκόλυνση σημαντικού αριθμού γυναικών που θέλει να ενταχθεί στην αγορά εργασίας ,μέσω της ανάπτυξης υπηρεσιών για τη φροντίδα των ηλικιωμένων μελών της οικογένειας καθώς

και των παιδιών τους, αφετέρου, με τη ζήτηση ειδικοτήτων που απαιτούνται για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών στις οποίες η πλειοψηφία αφορά κατά τεκμήριο άνεργες γυναίκες.

Το μέτρο χαρακτηρίζεται από διττή στόχευση σε οικονομικό όφελος (αύξηση απασχόλησης γυναικών) αλλά και σε κοινωνικό όφελος (παροχή υπηρεσιών φροντίδας). Πρόκειται για μια εφαρμόσιμη πολιτική απασχόλησης η οποία αποτελεί πρακτική σύζευξη οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής¹⁹. Ως ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές ωφέλειες της ενέργειας μπορεί να αναφερθούν, η αύξηση της απασχολησιμότητας των γυναικών, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η προώθηση ίσων ευκαιριών απασχόλησης, η βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών προς τα παιδιά, η ανάπτυξη και η βελτίωση της κοινωνικής πολιτικής και μέριμνας για τους δημότες, η αναβάθμιση του επίπεδου ζωής των δημοτών. Ειδικότερα για τις θέσεις απασχόλησης αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι το πρόγραμμα θα είχε αρχική διάρκεια τα 3 έτη ενώ δινόταν η δυνατότητα στις δημοτικές αρχές να επεκτείνουν την υλοποίηση του για ένα ή/και δύο έτη μέσω της επιδότησης του 60% του εργασιακού κόστους των απασχολουμένων²⁰.

Μέχρι τις 8/1/2008²¹ όπου και υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, σε όλους τους δήμους της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος έχουν εφαρμοστεί 88 δράσεις εκ των οποίων οι 70 αφορούσαν δημιουργία μονάδων «Βοήθεια στο σπίτι», 2 αφορούσαν δημιουργία Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η), 7 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π), 3 Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Με Αναπηρίες (Κ.Δ.Α.Π-ΜΕΑ). Η δημιουργούμενη απασχόληση κατά την λειτουργία των δράσεων ανέρχεται σε 340 νέες θέσεις εργασίας. Η κατανομή των θέσεων εργασίας κατά φύλο αφορά 50 άνδρες και 290 γυναίκες ηλικίας 24-35 ετών με επίπεδο λυκειακής και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, καθώς και ΤΕΙ/ΑΕΙ. Η συνολική αποτίμηση των δράσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

¹⁹ Η διάκριση είναι συμβατική γιατί κάλλιστα θεωρείται ότι η αύξηση της γυναικείας απασχόλησης μπορεί να ειπωθεί από τη σκοπιά της ισότητας των φύλων και άρα να είναι στόχος κοινωνικής πολιτικής.

²⁰ Στο παράρτημα της παρούσης υπάρχει ενδεικτική παράθεση 3 δράσεων «Βοήθεια στο Σπίτι»

²¹ Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπάρχουν στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο και περιέχει όλες τις εφαρμοσμένες δράσεις κάθε Περιφερειακού επιχειρησιακού Προγράμματος. Η τελευταία ενημέρωση του συστήματος έγινε στις 08/01/08.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 5.1

A/A	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
1	Δημιουργία μονάδας Βοήθεια στο Σπίτι	70	280
2	Δημιουργία Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η)	2	10
3	Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π)	7	35
4	Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρίες(Κ.Δ.Α.Π- Μ.Ε.Α)	3	15
ΣΥΝΟΛΟ		82	340

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

3.1.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Μέτρου 5.2 «Ανάπτυξη και Βελτίωση των Δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού»

Στόχοι του μέτρου είναι η αύξηση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας , η ποιοτική αναβάθμιση και η προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες συνθήκες της αγοράς εργασίας , η δημιουργία ίσων ευκαιριών απασχόλησης για όλους , η παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης στη γνώση, σε νέες τεχνολογίες, σε νέες επαγγελματικές δεξιότητες, στη χρήση νέου εξοπλισμού για όλους και η προώθηση στην απασχόληση.

Ως πληθυσμός στόχος για συμμετοχή στις δράσεις του συγκεκριμένου μέτρου αναφέρονται, οι νέοι κάτω των 25 ετών και πριν συμπληρώσουν 6 μήνες ανεργίας ,οι νέοι άνω των 25 ετών πριν συμπληρώσουν 12μηνη διάρκεια ανεργίας ,οι μακροχρόνια άνεργοι , οι γυναίκες για τις οποίες υπάρχει ειδική επιδίωξη να αποτελούν την πλειοψηφία των καταρτιζόμενων, τα άτομα που προέρχονται από πληθυσμιακές ομάδες που αποκλείονται ή απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας(πρώην χρηστές ουσιών, παλιννοστούντες, άτομα με αναπηρία, άτομα με νοητική στέρση, άτομα ειδικών πολιτισμικών ομάδων, άνεργοι άνω των 45 ετών, ανύπαντρες μητέρες, πρώην φυλακισμένοι, μετανάστες, προσφυγές)²².

Οι δράσεις του μέτρου φιλοδοξούσαν να καλύψουν τις ανάγκες του πληθυσμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας οι οποίες επικεντρώνονταν σε ανάγκες εξειδίκευσης σε νέες τεχνολογίες και επαγγελματικές δεξιότητες , στην απόκτηση ειδικής τεχνογνωσίας για την υλοποίηση έργων υποδομής ,σε αντικείμενα έρευνας ,καινοτομίας ,τουρισμού και περιβάλλοντος. Επίσης, αναγνωριζόταν και η ανάγκη εξειδίκευσης σε αντικείμενα που σχετίζονται με ειδικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιφέρεια όπως οι υπηρεσίες μεταφορών, ο οικοτουρισμός , η βιολογική γεωργία , η διοργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων.

Με οδηγό τις διαπιστωθείσες ανάγκες κατάρτισης και εξειδίκευσης ,οι προβλεφθείσες δράσεις κατάρτισης πραγματοποιήθηκαν στους εξής τομείς:

²² Τεχνικό Δελτίο μέτρου 5.2, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος

επικοινωνία, δημόσια έργα, ενέργεια , μεταφορές , αγροτικό τομέα , υπηρεσίες και μεταποίηση , περιβάλλοντος και τουρισμού.

Μέχρι τις 08/01/2008²³ στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος είχαν εφαρμοστεί 80 δράσεις και επιμέρους δράσεις κατάρτισης στα πλαίσια του μέτρου 5.2 καταναμεμένες ανάλογα με τις ανάγκες των νομών, τον πληθυσμό και τις υπάρχουσες υποστηρικτικές δομές και δομές υλοποίησης στους τρεις μεγάλους νομούς της Περιφέρειας, Αχαΐας , Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας. Οι συμμετέχοντες στα προγράμματα ανέρχονταν σε 1680 άνδρες και γυναίκες ως επί το πλείστον άνεργους. Επίσης, άλλες 52 δράσεις με 1040 ωφελούμενους υλοποιούνται με καταληκτική ημερομηνία την 31/12/2008.Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συνολική αποτίμηση των δράσεων του μέτρου.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΜΕΤΡΟΥ 5.2

ΕΩΣ 08/01/2008	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ	
			ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
	Ν ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ Ν ΗΛΕΙΑΣ	80	650	1030
	ΣΥΝΟΛΟ		1680	
ΕΩΣ 31/12/2008	Ν ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ Ν ΗΛΕΙΑΣ	52	Δεν υπάρχουν στοιχεία	Δεν υπάρχουν στοιχεία
	ΣΥΝΟΛΟ		1040	

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε παραδειγματικά στην δράση κατάρτισης της περιόδου 2002-2004 αναφέροντας το πλήθος των προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν, την κατανομή τους ανά νομό της περιφέρειας, τα θεματικά πεδία και τα αντικείμενα κατάρτισης, τον αριθμό των καταρτιζομένων και την

²³ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Προγράμματος

κατά φύλο συμμετοχή τους. Μέσω αυτής της αναφοράς επιδιώκεται η ανάδειξη της σύνδεσης μεταξύ των στόχων και των δράσεων του μέτρου.

➤ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2002 – 2004

Η δράση αφορούσε την υλοποίηση 25 προγραμμάτων κατάρτισης²⁴ ανέργων κατανεμημένα στους τρεις νομούς της περιφέρειας σε θεματικά πεδία και θεματικά αντικείμενα, που θεωρήθηκαν στην ανάλυση του τεχνικού δελτίου του μέτρου 5.2, ως απαιτούμενες εξειδικεύσεις που θα έπρεπε να αποκτήσει το εργατικό δυναμικό της περιφέρειας. Η κατανομή των προγραμμάτων και των θεματικών πεδίων ανά νομό παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

**ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2002-2004**

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΙ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΥΓΕΙΑ & ΠΡΟΝΟΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΜΜΕ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	4	3	4	7	3	3	1	25
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	1	1	1	2	1	1	1	8
ΑΧΑΪΑΣ	2	1	2	3	1	1	-	10
ΗΛΕΙΑΣ	1	1	1	2	1	1	-	7

ΠΗΓΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η συμμετοχή κατά φύλο και η συνολική αποτίμηση της δράσης ανά νομό παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

²⁴ Για τα αναλυτικά στοιχεία των καταρτιζόμενων και των αντικειμένων κατάρτισης ανά νομό παρακαλώ ανατρέξτε στο παράρτημα στους πίνακες 1-3.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ Ν.ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ	ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΛΙΟ	
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	170 ΑΝΔΡΕΣ : 53 ΓΥΝΑΙΚΕΣ : 117	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	35
		ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ	25
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	15
		ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	25
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ	43
		ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	17
		ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	25

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στο ν. Αιτωλοακαρνανίας τα 8 προγράμματα κατάρτισης αφορούσαν θεματικά πεδία σε τομείς στόχους του μέτρου 5.2 και συμμετείχαν 170 άνεργοι με επίπεδο εκπαίδευσης Λυκείου έως και ΑΕΙ εκ των οποίων, οι 53 άνδρες και οι 117 γυναίκες. Μέσω της κατανομής κατά φύλο, αναδεικνύεται η προτεραιότητα που είχε δοθεί στη συμμετοχή των γυναικών στα προγράμματα κατάρτισης προκειμένου να διευκολυνθεί η είσοδός τους στην αγορά εργασίας.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ	ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΛΙΟ	
ΗΛΕΙΑΣ	152 ΑΝΔΡΕΣ : 62 ΓΥΝΑΙΚΕΣ : 90	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	25
		ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ	25
		ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	15
		ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	25
		ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ	50
		ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	12

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Όπως φαίνεται από τον ανωτέρω πίνακα στο ν. Ηλείας εφαρμόστηκαν συνολικά 7 προγράμματα κατάρτισης σε αντίστοιχα θεματικά πεδία με αυτά του ν. Αιτωλοακαρνανίας στα οποία συμμετείχαν 152 άνεργοι, 90 γυναίκες και 62 άνδρες με εκπαιδευτικό επίπεδο Λυκείου έως και ΑΕΙ. Η εναρμόνιση με τους στόχους του μέτρου 5.2 εμφανίζεται πλήρης τόσο από τη σκοπιά της συμμετοχής κατά φύλο όσο και από τη σκοπιά των θεματικών πεδίων κατάρτισης.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
66,5 % συνόλου Περιφέρειας		10	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΙΕΚ ΤΕΙ ΑΕΙ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	65% συνόλου ανέργων				
ΝΕΟΙ ΗΛΙΚΙΑΣ 30- 44	33,4 % συνόλου ανέργων	ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ			
ΑΠΟΦΟΙΤΟ Ι ΛΥΚΕΙΟΥ	57,4 % συνόλου ανέργων	Περιβάλλοντος, Πληροφορικής Οικονομίας, Διοίκησης, Τουρισμού, Υγείας – Πρόνοιας, Πολιτισμού & Αθλητισμού			
			ΣΥΝΟΛΟ		
			219		

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΕΠ ΑΕ

Ο ν. Αχαΐας, αποτελούσε έναν θύλακα ανεργίας για ολόκληρη την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος. Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, ο αριθμός των ανέργων του νομού ανήρχετο στο 66,5% του συνόλου των ανέργων της περιφέρειας, ενώ εμφανιζόταν να πλήττονται περισσότερο οι γυναίκες (αποτελούν το 65% του συνόλου των ανέργων), οι νέοι ηλικίας 30-44 ετών (

αποτελούν το 35,4% των ανέργων) και οι απόφοιτοι Λυκείου (57,4% του συνόλου των ανέργων)²⁵.

Στο ν. Αχαΐας εφαρμόστηκαν τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης, 10 στον αριθμό, τα οποία παρακολούθησαν 219 άνεργοι, 110 γυναίκες και 109 άνδρες με επίπεδο εκπαίδευσης Γυμνασίου έως και ΑΕΙ. Απόλυτη συνάφεια υπάρχει με τους στόχους του μέτρου 5.2 στα θεματικά πεδία κατάρτισης όχι όμως και με τα προβλήματα που εμφάνιζε η αγορά εργασίας την δεδομένη χρονική στιγμή, αφού ουσιαστικά υπάρχει ισομερής συμμετοχή στα προγράμματα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Ως θετικό μπορεί να αναφερθεί το γεγονός ότι η πλειονότητα των προγραμμάτων απευθύνονταν σε αποφοίτους Λυκείου οι οποίοι αποτελούσαν και το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των ανέργων κατά την περίοδο έναρξης των προγραμμάτων.

²⁵ Σύμφωνα με την έκθεση ΠΑΕΠ ΑΕ «Αναπτυξιακές Δυνατότητες, Αγορά Εργασίας και Προοπτικές Απασχόλησης στο νομό Αχαΐας», Ιούνιος 2003.

3.1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Μέτρου 5.3 «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης»

Οι τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης αποτελούν τα κατεξοχήν μέτρα πολιτικών απασχόλησης που συνδέονται με τον στόχο της κοινωνικής συνοχής και αναδεικνύουν τον ρόλο της πολιτικής απασχόλησης ως κοινωνική πολιτική. Το μέτρο 5.3 του Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος, προβλέπει την εφαρμογή Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων που διευκολύνουν την απασχόληση και την αυτοαπασχόληση και αφορούν μια συγκεκριμένη περιοχή μικρής κλίμακας. Μέσω του μέτρου, προβλέπεται η υποστήριξη ειδικών πληθυσμιακών ομάδων όπως μετανάστες ,τσιγγάνοι, νυν και πρώην χρηστές ουσιών, αποφυλακισμένοι, παλιννοστούντες, με παρεμβάσεις και άλλες πρωτοβουλίες που συνδέονται με την τοπική ανάπτυξη και τις ανάγκες των περιοχών με στόχο τη προώθηση της απασχόλησης.

Ως πρωταρχικός στόχος του μέτρου αναδεικνύεται η καταπολέμηση της ανεργίας και η παράλληλη προώθηση της απασχόλησης μέσω της ενδυνάμωσης του τοπικού οικονομικού ιστού. Η επίτευξη του στόχου επιδιώκεται στη βάση διαδικασιών εντοπισμού των δυσλειτουργιών της τοπικής οικονομίας ,διερεύνησης των εναλλακτικών δυνατοτήτων στον τομέα της απασχόλησης και ενεργοποίησης όλων των διαθέσιμων πόρων στα πλαίσια ολοκληρωμένων στρατηγικών για την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων βιώσιμων ευκαιριών απασχόλησης.

Σκοπός των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων είναι η τοπική ανάπτυξη μέσω της βελτίωσης και αύξησης της απασχόλησης σε περιοχές ή τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα καθώς και για ειδικές πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του κοινωνικού αποκλεισμού.

Κάθε ολοκληρωμένη παρέμβαση αποτελείται από τις εξής δράσεις :

-*Συμβουλευτική* , ως τέτοια ορίζεται κάθε ενέργεια ή δέσμη ενεργειών που συμβάλλει στην ενδυνάμωση , στην πληροφόρηση και εμπύχωση του ατόμου καθώς και την κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση όλου του κοινωνικού ιστού ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση των ατόμων που

απειλούνται από οικονομικό και κοινωνικό αποκλεισμό. Έχει ως βασικό στόχο την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων του ατόμου και την ενίσχυση του επαγγελματικού του προφίλ έτσι ώστε να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η δράση αυτή είναι υποχρεωτική.

-*Δράσεις Απασχόλησης*, πρέπει σε κάθε εφαρμοσμένη παρέμβαση να υπάρχει τουλάχιστον μια από τις κάτωθι:

- Επιδότηση της απασχόλησης μέσω της επιχορήγησης επιχειρήσεων και οργανισμών για την πρόσληψη ανέργων σε θέσεις εργασίας.
- Επιδότηση της αυτοαπασχόλησης με την ενθάρρυνση των ανέργων να ξεκινήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Επιδότηση απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας (stage) με την άσκηση των ανέργων σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, την εκπαίδευση τους σε συναφές με την ειδικότητα τους αντικείμενο και την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων που δίνουν περισσότερες ευκαιρίες για ένταξη στην αγορά εργασίας.
- Επιδότηση επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων μερικής απασχόλησης.
- Επιδότηση υποαπασχολούμενων με στόχο να αποκτήσουν καθεστώς πλήρους απασχόλησης.
- Τηλεργασία.

-*Επικουρικές δράσεις*, οι οποίες περιλαμβάνουν την προκατάρτιση²⁶, την κατάρτιση²⁷ και τις συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες²⁸.

Για την υλοποίηση κάθε ολοκληρωμένης παρέμβασης οι τελικοί δικαιούχοι²⁹ των δράσεων συστήνουν την Ομάδα Συνεργαζομένων Φορέων (ΟΣΦ) η οποία συμβάλλει προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης των τοπικών εταιρικών σχέσεων, μια αναγκαία συνιστώσα της καλύτερης αποτελεσματικότητας των

²⁶ Αφορά την προετοιμασία του καταρτιζομένου-ης ώστε να μπορέσει να παρακολουθήσει ένα πρόγραμμα κατάρτισης. Στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων χρηματοδοτούνται δράσεις προκατάρτισης για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

²⁷ Έχουν ως στόχο να επιτύχουν την απασχόληση των ανέργων προκειμένου αυτοί να είναι σε θέση να διεκδικήσουν και να εξασφαλίσουν θέσεις απασχόλησης.

²⁸ Αποτελούν ενέργειες που συμβάλλουν στην ενδυνάμωση και την εμπύχωση του ατόμου, καθώς και στην ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού ιστού για να επιτευχθεί η κοινωνική και εργασιακή του ένταξη από τη στιγμή που απειλείται με κοινωνικό αποκλεισμό.

²⁹ Για τις δράσεις απασχόλησης τελικός δικαιούχος είναι ο ΟΑΕΔ, ενώ για τις λοιπές δράσεις ως τελικοί δικαιούχοι δύναται να ορισθούν οι ΟΤΑ, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις που υπάγονται στους Δήμους ή στις Νομαρχίες, κοινωνικές οργανώσεις, κοινωνικοί και επαγγελματικοί φορείς.

τοπικών πρωτοβουλιών αλλά και της ενεργούς συμμετοχής των τοπικών και οικονομικών φορέων στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση της παρέμβασης.

Στις επόμενες ενότητες θα αναφερθούμε στις Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις που έχουν εφαρμοστεί ή βρίσκονται ακόμα στο στάδιο εφαρμογής τους στην ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Μέχρι τις 08/01/2008 στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Ελλάδας εφαρμόστηκαν έξι (6) Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Τοπικών πρωτοβουλιών Απασχόλησης ενώ έχει χρηματοδοτηθεί η δημιουργία και λειτουργία 5 ιατροκοινωνικών κέντρων φροντίδας για τσιγγάνους, 1 στον δήμο Αग्रινίου, 1 στον δήμο Γαστούνης, 1 στον δήμο Μόβρης, 1 στον δήμο Αιτωλικού και 1 στον δήμο Πύργου. Στόχος των ιατροκοινωνικών κέντρων είναι η παροχή πρωτοβάθμιας περίθαλψης αλλά και συμβουλευτικής και κοινωνικής υποστήριξης σε τσιγγάνικους πληθυσμούς. Η δημιουργούμενη απασχόληση στο σύνολο των κέντρων ανέρχεται σε 30 νέες θέσεις εργασίας περιλαμβάνοντας 5 κοινωνικούς λειτουργούς, 5 ιατρούς, 5 παιδαγωγούς, 5 νοσηλευτές, 5 διαμεσολαβητές και 5 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό.

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε σε κάθε Ολοκληρωμένη Παρέμβαση που έχει εφαρμοστεί στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: «Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης για την αύξηση της απασχόλησης στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας»

Στα πλαίσια του μέτρου 5.3 εφαρμόστηκαν στον δήμο Ναυπάκτου 2 ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, για τις χρονικές περιόδους 2005-2006³⁰ και 2007-2008³¹. Οι παρεμβάσεις είχαν ως στόχο την αύξηση της απασχόλησης στην περιοχή Αντιρρίου-Ναυπάκτου-Πλατάνου-Χάλκειας του ν. Αιτωλοακαρνανίας καθώς και την καταπολέμηση του κοινωνικού και εργασιακού αποκλεισμού που βιώνουν ειδικές πληθυσμιακές ομάδες και άτομα με αναπηρία. Προς την επίτευξη των στόχων εφαρμόστηκαν οι κάτωθι δράσεις:

³⁰ Στο παράρτημα της παρούσης στον πίνακα 7 παρουσιάζονται τα στοιχεία της περιόδου

³¹ Στο παράρτημα της παρούσης στον πίνακα 8 παρουσιάζονται τα στοιχεία της περιόδου

-Συμβουλευτική, με σκοπό την προετοιμασία για την ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων καθώς και την υποστήριξη τους σε όλη τη διάρκεια της παρέμβασης.

-Δράσεις Προώθησης της απασχόλησης, μέσω της επιχορήγησης επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας(οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρήσουν τη θέση εργασίας μέχρι και 12 μήνες μετά το πέρας του προγράμματος) και μέσω της επιδότησης της αυτοαπασχόλησης για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων.³²

Ως συνολική αποτίμηση των δράσεων αναφέρουμε ότι οι ωφελούμενοι ανήλθαν σε 79 άνεργους, εκ των οποίων 35 γυναίκες και 44 άνδρες. Από το σύνολο των ωφελουμένων οι 15 ήταν μέλη ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Συνολικά, 26 άνεργοι επιδοτήθηκαν για τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης μεταξύ των οποίων και 5 κοινωνικά ευπαθείς ενώ επίσης δημιουργήθηκαν 53 νέες θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις της ευρύτερης περιοχής, 10 από αυτές αφορούσαν κοινωνικά ευπαθείς άνεργους. Η κατά φύλο κατανομή των νέων θέσεων εργασίας αφορούσε 29 γυναίκες και 24 άνδρες ενώ από τις 26 νέες επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν, στις 20 αυτοαπασχολούνται άνδρες και στις υπόλοιπες 6 γυναίκες³³. Το συνολικό κόστος της δράσης καθώς και η αποτίμηση της παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

³² Το ύψος της επιδότησης κυμαίνεται από 9000 έως και 12000 ευρώ με το χρηματικό εύρος να στηρίζεται σε κοινωνικά κριτήρια.

³³ Επισημαίνουμε ότι κατά τις περιόδους υλοποίησης της τοπικής πρωτοβουλίας απασχόλησης υπήρχε σε εφαρμογή ειδικό πρόγραμμα προώθησης της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην ίδια περιοχή με φορέα υλοποίησης τον ΟΑΕΔ Ναυπάκτου. Υπενθυμίζουμε επίσης τον επικουρικό ρόλο του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας στα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
Ν.ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ**

ΠΡΩΤΗ +ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	1 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		2 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (1)		ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΙΣ (2)		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ(σ ε μέλη ευπαθών ομάδων		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜ ΟΣ
	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικών ομάδων)	ΑΝΕΡΓ ΟΙ	ΑΝΕΡΓ ΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικ ών ομάδων)	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	789.974 €
	43	10	21	5	21	22	20	6	8	2	
	ΣΥΝΟΛΟ	53	26		43		26		10		

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: «Σύνδεσμος για την
Αναβάθμιση και την προώθηση στην απασχόληση του εργατικού
δυναμικού του βορειοδυτικού τμήματος του Ηλείας»**

Η ολοκληρωμένη παρέμβαση εφαρμόστηκε στους δήμους Βουπρασίου, Γαστούνης και Λεχαινών του ν. Ηλείας για την περίοδο 2005-2008 και είχε ως στόχους την αντιμετώπιση της έλλειψης ευκαιριών απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης καθώς και την άμβλυνση του προβλήματος ένταξης στην τοπική αγορά εργασίας που αντιμετωπίζουν άνεργοι και ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (νέοι άνεργοι έως 25 ετών, μετανάστες και τσιγγάνοι).Το σχέδιο παρέμβασης περιλαμβάνει την υλοποίηση των εξής δράσεων:

-**Συμβουλευτική**, με στόχο την υποστήριξη των ανέργων της περιοχής παρέμβασης και την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητάς τους.

-**Δημοσιότητα/Ευαισθητοποίηση**, αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού της περιοχής, των τοπικών κοινωνικών εταίρων, των επαγγελματικών οργανώσεων και των οικονομικών κύκλων της περιοχής σχετικά με την ομάδα στόχο της παρέμβασης.

-**Δικτύωση**, δημιουργία δικτύου συνεργασίας μεταξύ της Ομάδας Συνεργαζόμενων Φορέων, της τοπικής επιχειρηματικότητας και των κοινωνικών εταίρων της περιοχής παρέμβασης.

-**Δράσεις Απασχόλησης**, μέσω της επιδότησης εργασίας, της επιδότησης της αυτοαπασχόλησης και της επιδότησης για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Ως αποτελέσματα της Ολοκληρωμένης παρέμβασης αναφέρουμε την διενέργεια 340 ατομικών συνεδρίων³⁴ για 17 ανέργους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα. Επίσης, δημιουργήθηκαν 10 νέες θέσεις εργασίας με τη μορφή της επιδότησης εργασίας σε τοπικές επιχειρήσεις, ιδρύθηκαν 8 Νέες Επιχειρήσεις και 4 πτυχιούχοι ΑΕΙ-ΤΕΙ απέκτησαν εργασιακή εμπειρία σε τοπικούς κοινωνικούς φορείς.

Η συνολική αποτίμηση της δράσης αφορά 25 ανέργους εκ των οποίων 3 άνδρες ανήκουν σε ευπαθή κοινωνική ομάδα, 6 άνδρες και 4 γυναίκες προωθήθηκαν στην απασχόληση, 7 άνδρες και 1 γυναίκα επιχορηγήθηκαν ώστε να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση και 4 άνδρες απόφοιτοι ΤΕΙ-ΑΕΙ απέκτησαν εργασιακή εμπειρία για διάστημα 1 έτους.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η συνολική αποτίμηση της δράσης.

³⁴ Αφορά συνεδρίες Συμβουλευτικής.

ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ		2 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (1)		ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΙΣ (2)		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ σε μέλη ευπαθών ομάδων		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ STAGE	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜ ΟΣ
	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικών ομάδων)	ΑΝΕΡΓ ΟΙ	ΑΝΕΡΓ ΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικ ών ομάδων)	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ		
	22	3	8	-	6	4	7	1	3	-	4	218.768 €
ΣΥΝΟΛΟ	25		8		10		8		3		4	

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: «Δίκτυο για την Ενίσχυση της Απασχόλησης στο νομό Αχαΐας» -Παράθεση Γενικών Στοιχείων-

Η παρέμβαση απευθύνεται σε ανέργους/ες και σε μακροχρόνια ανέργους ανεξαρτήτως ηλικίας καθώς και σε τσιγγάνους της ευρύτερης περιοχής του νομού Αχαΐας και στοχεύει στην παροχή Συμβουλευτικής δράσης, δράσης Εμφύχωσης τόσο για την περίοδο της ανεργίας όσο και για την περίοδο αναζήτησης εργασίας, Δράσης Πληροφόρησης για προγράμματα κατάρτισης ,επιδοτήσεις ,δυνατότητες αυτοαπασχόλησης κλπ καθώς και δράσης Επαγγελματικού Προσανατολισμού με σκοπό την καθοδήγηση των ανέργων

προς μια κατεύθυνση απασχόλησης αρμόζουσα στις ικανότητες, τις δεξιότητες και τα τυπικά τους προσόντα. Επίσης προβλέπεται σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ και η προκήρυξη προγράμματος απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (stage) που θα απευθύνεται σε 43 ανέργους/ες του νομού Αχαΐας.

Η Ομάδα Συνεργαζομένων Φορέων έχει αναλάβει να διεκπεραιώσει τις επιμέρους δράσεις του προγράμματος αλλά και να δικτυώσει τους ανέργους με την τοπική αγορά εργασίας και τις νέες εξειδικεύσεις που απαιτεί η σύγχρονη αγορά εργασίας.

Η παρέμβαση έχει ως στόχο την ωφέλεια 250 ανέργων, εκ των οποίων οι 20 τσιγγάνοι, ενώ προβλέπεται και η δημιουργία ιατροκοινωνικού κέντρου τσιγγάνων στον δήμο Μόβρης.

Ακολουθεί πίνακας περιγραφής των δράσεων της παρέμβασης με αναφορά των συνεργαζόμενων φορέων και του αριθμού των ωφελουμένων ανά φορέα υλοποίησης. Επίσης, παρατίθεται η κατανομή του συνόλου των ωφελουμένων σε όσους προωθήθηκαν σε νέες θέσεις εργασίας, σε όσους λαμβάνουν εργασιακή εμπειρία μέσω προγράμματος stage και σε όσους επιδοτήθηκαν για να δημιουργήσουν νέα επιχείρηση. Στο παράρτημα (πίνακας 9) της παρούσης παρουσιάζονται οι ενέργειες που έχει αναλάβει κάθε μέλος της ομάδας των συνεργαζόμενων φορέων και οι οποίες αποσκοπούν στην παροχή συμβουλευτικής στους ανέργους αλλά και στη δημιουργία ενός δικτύου σύζευξης της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων και των ανέργων της περιοχής του ν. Αχαΐας.

ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ											
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΪΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΧΑΪΑΣ –ΝΕΛΕ ΑΧΑΪΑΣ		ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ - ΝΕΑ		ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α.Ε – ΑΧΑΪΑ Α.Ε		ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε – ΚΤΑΔΑ Α.Ε		ΙΝΣΤΙΤΟΥΝΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Γ.Σ.Ε.Ε.-ΙΝΕ Γ.Σ.Ε.Ε.-		ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Ν ΑΧΑΪΑΣ - ΤΕΔΚ	
ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩ Ν	45	ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜ ΕΝΩΝ	50	ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜ ΕΝΩΝ	75	ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕ ΝΩΝ	46	ΣΥΝΟ ΛΟ ΩΦΕΛΟ ΥΜΕΝΩ Ν	21	ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙ ΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΣ	
ΠΕΡΙΟΧΕΣ		ΠΕΡΙΟΧΕΣ		ΠΕΡΙΟΧΕΣ		ΠΕΡΙΟΧΕΣ		ΠΕΡΙΟΧΕΣ			
ΑΙΓΙΟ, ΔΥΤΙΚΗ ΑΧΑΪΑ		ΠΑΤΡΑ		ΠΑΤΡΑ		ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ, Δ. ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ		ΠΑΡΩΝ			
ΣΥΝΟΛΟ STAGE		43									
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		136									
ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		60									
ΣΥΝΟΛΟ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ		250 (εκ των οποίων οι 20 προέρχονται από ευπαθείς ομάδες)									

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Αναφέρουμε ότι για την συγκεκριμένη δράση αρκεστήκαμε στην παράθεση των βασικών ποσοτικών και ποιοτικών της στοιχείων καθώς είναι μια δράση που ακόμα βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησής της και δεν υπάρχουν περαιτέρω στοιχεία διαθέσιμα.

Στα πλαίσια του παρόντος κεφαλαίου παραθέσαμε τα επιμέρους μέτρα του άξονα προτεραιότητας 5 του Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδας 2000-2006 παρουσιάζοντας τόσο τους στόχους τους όσο και τις δράσεις που έλαβαν χώρα για την υλοποίησή τους. Ουσιαστικά αναδείξαμε την πορεία και την

πρακτική εφαρμογή των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης οι οποίες περιλάμβαναν ως βασικά τους προγράμματα:

- Επιχορήγηση των εργοδοτών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Επιχορήγηση νέων ελεύθερων επαγγελματιών για τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης.
- Κατάρτιση ανέργων σε νέες εξειδικεύσεις με σκοπό οι ανάγκες της ζήτησης εργασίας να καλύπτονται από τη προσφορά εργασίας.
- Περιορισμένης έκτασης ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε τοπικές κοινωνίες με διττό στόχο, τόσο την αύξηση της απασχόλησης των ανέργων, είτε ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες είτε όχι, όσο και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και την άμβλυνση του κοινωνικού αποκλεισμού των ανέργων.

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε σε μια συνοπτική παρουσίαση των δράσεων του μέτρου 6.9 που αφορούν στην απασχόληση και στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της υπαίθρου.

3.1.4 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ μέτρου 6.9 «Ενίσχυση Ανθρώπινου Δυναμικού της Υπαίθρου»

Στα πλαίσια του Άξονα Προτεραιότητας 6 «Αειφόρος Ανάπτυξη» προβλέπονται ειδικές δράσεις που απευθύνονται στον πληθυσμό των αγροτικών, ορεινών και ημιορεινών περιοχών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος. Μέσα από το μέτρο 6.9 επιδιώκεται η βελτίωση των δεξιοτήτων του αγροτικού πληθυσμού, η στήριξη της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και η πρόληψη της ερήμωσης της υπαίθρου μέσω ενεργειών συγκράτησης του πληθυσμού στις εστίες τους και μέσω της δημιουργίας ίσων ευκαιριών στην απασχόληση για άνδρες και γυναίκες.

Οι δράσεις που χρησιμοποιούνται προς την επίτευξη των στόχων αφορούν στην κατάρτιση του εργατικού δυναμικού στους τομείς υγείας-πρόνοιας,

πολιτισμού, μεταποίησης, τουρισμού, περιβάλλοντος και στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας. Επίσης προβλέπεται και η υλοποίηση δράσεων συμβουλευτικής και δικτύωσης μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στις περιοχές στόχου του μέτρου.

Το μέτρο αυτό καταδεικνύει τη σχέση που υπάρχει μεταξύ πολιτικών απασχόλησης και περιφερειακής πολιτικής και αποτελεί στη πράξη ένα παράδειγμα σχεδιασμού και λειτουργίας των πολιτικών απασχόλησης τόσο ως οικονομική όσο και ως κοινωνική πολιτική με περιφερειακή διάσταση και τοπικό χαρακτήρα.

Μέχρι τις 8/1/08 σύμφωνα με τα καταχωρημένα στοιχεία στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα είχαν υλοποιηθεί 35 προγράμματα κατάρτισης με στόχο ανέργους ορεινών- ημιορεινών και αγροτικών περιοχών στα οποία συμμετείχαν 595 άνεργοι των περιοχών αυτών. Επίσης έχουν εφαρμοστεί και 3 Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου στις εξής περιοχές:

- Ορεινές ζώνες : Ανδρίτσαινας-Φιγαλείας, Καλαβρύτων-Ανατολικής Αιγιαλείας, Βάλτου-Παναιτωλικού & Ορεινής Ναυπακτίας
- Βορειοανατολικό τμήμα ν. Ηλείας (συμπεριλαμβάνονται και δήμοι του ν. Αχαΐας) & Ξηρομέρου ν. Αιτωλοακαρνανίας
- Ορεινές περιοχές : Ανδρίτσαινας-Φιγαλείας & Βορειοανατολικού τμήματος ν. Ηλείας.

Ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση του τρίτου ολοκληρωμένου προγράμματος που αφορά την ορεινή περιοχή του βορειοανατολικού τμήματος του ν. Ηλείας. Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στο πρόγραμμα λόγω της κρίσιμης κατάστασης που δημιουργήθηκε στην περιοχή μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές της περιόδου του Αυγούστου 2007 οι οποίες κατέστρεψαν μεγάλο μέρος της συγκεκριμένης περιοχής.

➤ **ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ :**
ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ – ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ & ΒΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ /
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου του 2007 που έπληξαν τον ν. Ηλείας και ειδικά τις περιοχές του Βορειοανατολικού τμήματος του νομού έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να παραθέσουμε τα στοιχεία του προγράμματος που εφαρμόστηκε στις περιοχές αυτές στα πλαίσια του Π.Ε.Π αλλά και να επισημάνουμε το γεγονός της ευελιξίας που θα πρέπει να χαρακτηρίζει την εφαρμογή όποιου προγράμματος στοχεύει στην παραγωγή ενός κοινωνικού αποτελέσματος αναφορικά με την αντιμετώπιση καταστάσεων που δημιουργούνται από έκτακτες καταστροφές.

Η εφαρμογή του προγράμματος αποτελεί άλλη μια απόδειξη για τον ρόλο που επιτελούν οι πολιτικές απασχόλησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο συμβάλλοντας στην προσπάθεια για περιφερειακή , τοπική ,κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση μιας ευρύτερης περιοχής.

Το πρόγραμμα έχει προϋπολογισμό 415.340,00 ευρώ και απευθύνεται σε 100 ανέργους και μέλη ευπαθών κοινωνικών ομάδων οι οποίοι συμμετείχαν σε δράσεις συμβουλευτικής ενώ επιχειρήθηκε και η δικτύωσή τους με την ευρύτερη αγορά εργασίας της περιοχής. Δημιουργήθηκαν 7 Νέες Θέσεις Εργασίας με τη μορφή της επιδότησης του κόστους εργασίας, 6 άνεργοι επιδοτηθήκαν ώστε να αυτοαπασχοληθούν ενώ πραγματοποιήθηκαν 3 προγράμματα κατάρτισης που συνδυάζονται με πρακτική εξάσκηση των καταρτιζομένων σε επιχειρήσεις για 45 ανέργους με αντικείμενα:

- Παρασκευή παραδοσιακών προϊόντων –Δημιουργία και Ανάπτυξη μικρών εργαστηρίων-οικοτεχνιών
- Εναλλακτικές μορφές τουρισμού
- Παραδοσιακή αρχιτεκτονική κτιρίων-χτίσιμο με πέτρα.

Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να επισημάνουμε το γεγονός ότι η συγκεκριμένη παρέμβαση εκ των πραγμάτων δεν θα μπορεί να καλύπτει τις δημιουργημένες ανάγκες της περιοχής μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές, κινείται όμως προς μια σωστή κατεύθυνση επιχειρώντας να καταρτίσει (θεωρητικά αλλά και μέσω της πρακτικής εξάσκησης) σε νέα επαγγέλματα μέρος του εργατικού

δυναμικού της περιοχής, στοχεύοντας με αυτόν τον τρόπο στην ενεργοποίηση της τοπικής παραγωγής και οικονομίας και στην πρόληψη της ερήμωσης της περιοχής. Εάν προσεγγίσουμε την συγκεκριμένη παρέμβαση σαν μέρος του προγράμματος κρατικής αρωγής που είχε εξαγγελθεί μετά από τις πυρκαγιές (εφόσον αυτό εφαρμόζεται), τότε μπορούμε να αναφερθούμε στην επικουρική της δράση και την στόχευση της σε συγκεκριμένα αποτελέσματα στην διαμορφούμενη αγορά εργασίας της περιοχής. Παρ'όλα αυτά όμως, η δράση δεν μπορεί να αποκρύψει την αδυναμία ανταπόκρισης της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και παρουσιάζει ανάγλυφα τον αποσπασματικό χαρακτήρα με τον οποίο η πολιτική ηγεσία προσπαθεί να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί στην τοπική κοινωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Π.Ε.Π ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν στα πλαίσια του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος αποτελούν ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης από την άποψη ότι στόχευαν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω της επιδότησης του κόστους εργασίας και στην αύξηση της αυτοαπασχόλησης μέσω της επιχορήγησης νέων επιχειρηματικών εγχειρημάτων. Επίσης, η κατάρτιση του εργατικού δυναμικού αποσκοπούσε στη μελλοντική αύξηση της απασχολησιμότητάς του εφόσον βελτιώνεται και εξειδικεύεται η γνώση του και άρα θα μπορεί να καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Ας προσεγγίσουμε όμως κάθε πολιτική ξεχωριστά.

➤ ***Δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας μέσω επιδότησης κόστους εργασίας***

Τα προγράμματα επιχορήγησης εργοδοτών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιδιώκουν να προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης στους ανέργους δημιουργώντας προσωρινές θέσεις εργασίας σε ιδιωτικές επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και επιδοτούνται για το σκοπό αυτό. Οι επιχειρήσεις, υποχρεούνται να διατηρήσουν το εργατικό τους δυναμικό μέχρι και 12 έως 24 μήνες μετά το πέρας του προγράμματος με ένα διαφαινόμενο θετικό πρόσκαιρο αποτέλεσμα στην απασχόληση και στη μείωση της ανεργίας. Το ερώτημα που γεννά αυτή η προσέγγιση είναι κατά πόσο εν τέλει οι επιδοτήσεις των εργοδοτών είναι άσκοπες ,δηλαδή ,επιδοτήθηκαν προσλήψεις οι οποίες ούτως ή άλλως θα είχαν γίνει, οπότε στην περίπτωση αυτή υπάρχει «μάταιη δαπάνη» - deadweight. Ένα ακόμη ερώτημα είναι το αν προκαλούν ή όχι υποκατάσταση των εργαζομένων από επιδοτούμενους ανέργους και οδηγούν σε μια οικονομία απασχόλησης της

επιδοτούμενης ανεργίας μετατρέποντας τον παραγωγικό συντελεστή του ανθρώπινου κεφαλαίου σε πλήρως ανακυκλώσιμο, μειώνοντας την αποδοτικότητα εργασίας αλλά και υποσκάπτοντας την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων οι οποίοι θα αντιμετωπίζονται ως εργαζόμενοι δεύτερης κατηγορίας μέσα στις επιχειρήσεις. Επίσης, γεννάται το ερώτημα εάν η πολιτική των επιδοτήσεων των επιχειρήσεων μπορεί να οδηγήσει στην εμφάνιση μείωσης της απασχόλησης σε ανταγωνιστικές επιχειρήσεις αφού οι επιδοτούμενες επιχειρήσεις μπορούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να αυξήσουν το μερίδιό τους στην αγορά.

Η πολιτική επιχορήγησης των εργοδοτών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στηρίζεται ουσιαστικά στην άποψη ότι η ανεργία είναι συνέπεια του υψηλού κόστους εργασίας και ειδικότερα της ακαμψίας των μισθών προς τα κάτω και ότι η μείωση του μεταφράζεται σε αύξηση της ζήτησης εργασίας. Η άποψη αυτή όμως βρίσκεται σε αντίθεση με την επικρατούσα άποψη στον σχεδιασμό των πολιτικών απασχόλησης του Π.Ε.Π η οποία εντοπίζει το φαινόμενο της ανεργίας στη διαρθρωτική του σκοπιά, δηλαδή στην μη πλήρωση κενών θέσεων εργασίας από ανέργους επειδή δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και στις ατέλειες της λειτουργίας της αγοράς εργασίας³⁵.

Η πολιτική επιχορήγησης του κόστους εργασίας δημιουργεί στην πλειοψηφία των περιπτώσεων προσωρινές θέσεις εργασίας και αυξάνει την κινητικότητα ως προς τις θέσεις εργασίας ανακυκλώνοντας την ανεργία χωρίς να δημιουργεί πραγματικές νέες θέσεις εργασίας. Πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι με τον τρόπο αυτό προωθείται η αντίληψη του «ενεργού κοινωνικού κράτους» και της «ενεργού κοινωνίας» η οποία επιζητά την όλο και μικρότερη εξάρτηση του πληθυσμού από τα κοινωνικά επιδόματα ενώ παράλληλα προωθείται και η προσέγγιση της αύξησης της οικονομικής ανταμοιβής της εργασίας – make work pay εξωθώντας και με αυτόν τον τρόπο τον ανενεργό πληθυσμό προς τη συμμετοχή του στην αγορά εργασίας.

Ο λόγος για τον όποιον οι πολιτικές αυτές απευθύνονται σε ευάλωτες απέναντι στην ανεργία κατηγορίες του εργατικού δυναμικού είναι ότι

³⁵ Σύμφωνα με την επίσημη έκθεση « Περιγραφή του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος 2000-2006» Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Πάτρα, 2000

θεωρούνται αναποτελεσματικές ως προς την καθαρή αύξηση της απασχόλησης και είναι κατάλληλες μόνο για την αναδιανομή του κίνδυνου ανεργίας προς όφελος των επιδοτούμενων και εις βάρος των μη επιδοτούμενων ατόμων και ομάδων(Καραμεσίνη 2005)

➤ **Επιχορήγηση νέων ελεύθερων επαγγελματιών**

Η συγκεκριμένη πολιτική στοχεύει στη μείωση της ανεργίας μέσω της αύξησης της αυτοαπασχόλησης των ανέργων υπό τη μορφή της ανάπτυξης της επιχορηγούμενης επιχειρηματικότητας. Η πλέον σημαντική παράμετρος αυτής της πολιτικής θα έπρεπε να είναι η εξασφαλισμένη βιωσιμότητα της νέας επιχείρησης ώστε να προσφέρει πραγματικά στο παραγόμενο προϊόν της τοπικής οικονομίας αλλά και μεσοπρόθεσμα να έχει θετικά αποτελέσματα στη δημιουργία δευτερογενούς απασχόλησης. Ωστόσο στα πλαίσια του Π.Ε.Π οι επιχορηγήσεις στηρίχτηκαν σε γενικές αναλύσεις περί ευκαιριών δημιουργίας και βιωσιμότητας νέων επιχειρήσεων σε ορισμένους τομείς της οικονομίας (κυρίως στον τριτογενή τομέα παράγωγης) χωρίς όμως να έχει αναλυθεί το οικονομικό περιβάλλον της εκάστοτε περιοχής, με αποτέλεσμα σε κάθε περιοχή να ισχύουν οι ίδιες παράμετροι για την αύξηση της αυτοαπασχόλησης. Επίσης θα πρέπει να τονίσουμε την φειδώ των υπάρχοντων στοιχείων σε σχέση με τις νέες επιχειρήσεις με αποτέλεσμα να είναι εξαιρετικά δυσχερής η όποια προσέγγιση της πραγματικής εικόνας αποτελέσματος του προγράμματος. Επισημαίνουμε όμως ότι οι ωφελούμενοι από τα προγράμματα ήταν άνεργοι και όχι ήδη αυτοαπασχολούμενοι εκτιμώντας ένα πρόσκαιρο θετικό αποτέλεσμα στην απασχόληση.

➤ **Κατάρτιση ανέργων σε νέες εξειδικεύσεις**

Η επαγγελματική κατάρτιση έχει την δυνατότητα να αυξάνει την παραγωγικότητα της εργασίας των καταρτισμένων ατόμων ενώ παράλληλα να μειώνει και τις κοινωνικές ανισότητες ,παρέχοντας στους καταρτισμένους περισσότερες ευκαιρίες εύρεσης εργασίας και διεκδίκησης υψηλότερων μισθών.

Η συνθήκη της Λισσαβόνας ανάδειξε την επαγγελματική κατάρτιση σε κεντρικό στοιχείο των πολιτικών βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας ,της προώθησης της απασχόλησης και της μετατροπής της Ευρώπης σε «Κοινωνία της Γνώσης» αναγνωρίζοντας το ανθρώπινο δυναμικό ως τη σημαντικότερη μορφή κεφαλαίου που διαθέτουν οι ευρωπαϊκές χώρες. Στο

πλαίσιο των επικρατούντων στρατηγικών επιλογών της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας, η ανεργία θεωρείται ότι οφείλεται είτε στην αδυναμία μείωσης του μισθού είτε στην ύπαρξη ατελειών στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα η έννοια της ευελιξίας να αναδειχθεί σε καθοριστικό παράγοντα επίλυσης όλων των προβλημάτων στην αγορά εργασίας. Η πολιτική της κατάρτισης, αντιμετωπίζεται ως πολιτική αύξησης της ευελιξίας της εργασίας βοηθώντας στην γεωγραφική και κλαδική κινητικότητα του ατόμου ώστε τα άτομα να μπορούν να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες τις αγορές εργασίας

Μέσω της κατάρτισης επιδιώκεται η εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού σε νέες θεματικές ενότητες αποσκοπώντας στη σύζευξη εξειδικεύσεων μεταξύ ζήτησης και προσφοράς εργασίας. Αυτή η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο θα μπορεί να αποβεί αποδοτική εφόσον τα προγράμματα κατάρτισης είναι προσανατολισμένα σε νέες εξειδικεύσεις που έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας και παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες κατάρτισης ώστε ο ωφελούμενος να μπορεί να εφαρμόσει στην πράξη αυτά που διδάχτηκε. Η μελλοντική αποδοτικότητα τους θα είναι υψηλή εφόσον διευκολύνουν την κινητικότητα και την ανακατανομή του εργατικού δυναμικού στους δυναμικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας συμβάλλοντας στην αναδιάρθρωση της τοπικής οικονομίας.

Αυτό που επισημαίνουμε για τα προγράμματα κατάρτισης μέσω του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος είναι ότι ήταν απόλυτα στοχευμένα αναφορικά με τους συμμετέχοντες σε αυτά και ότι τα κριτήρια επιλογής τόσο των φορέων υλοποίησης όσο και των συμμετεχόντων ήταν εξαιρετικά αυστηρά. Εφόσον τηρηθήκαν στο απόλυτο μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι σε επίπεδο στόχων αλλά και συνάφειας με τους γενικότερους στόχους του Άξονα Προτεραιότητας 5 κρίνονται ικανοποιητικά.

➤ **Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης**

Οι τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης αφορούν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε περιοχές έντονης ανεργίας που εφαρμόζουν σε πληθυσμιακές ομάδες στόχους όλες τις προηγούμενες μορφές ενίσχυσης της απασχόλησης ενώ παράλληλα επιχειρούν να καλύψουν την ανεπάρκεια των ανέργων σε ενημέρωση, πληροφόρηση, επαγγελματικό προσανατολισμό επαγγελματικές δεξιότητες και ειδικεύσεις. Επίσης, επιχειρείται η σύζευξη της ζήτησης με τη προσφορά εργασίας και η συμμετοχή όλων των κοινωνικών

εταίρων της εκάστοτε περιοχής, ανάγοντας κατ'αυτόν τον τρόπο την ανεργία όχι σε πρόβλημα των ίδιων των ανέργων αλλά σε πρόβλημα της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας.

Το επιδιωκόμενο παραγόμενο αποτέλεσμα είναι τόσο οικονομικό όσο και κοινωνικό από τη σκοπιά τόσο της κοινωνικής και εργασιακής ενσωμάτωσης και δικτύωσης των ανέργων όσο και από τη σκοπιά της άμβλυνσης του κοινωνικού αποκλεισμού ομάδων του πληθυσμού. Η κοινωνική συνοχή ως στόχος της Εθνικής Πολιτικής για την Απασχόληση εκφράζεται πλήρως στην πράξη μέσω των τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης.

Δυστυχώς η έλλειψη στοιχείων αναφορικά με την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης που εφαρμόστηκαν στην περιοχή της Δυτικής Ελλάδος καθιστούν απαγορευτική κάθε περαιτέρω προσέγγιση τους. Επισημαίνουμε όμως την ανάγκη οι στόχοι κάθε δράσης να είναι απόλυτα εξειδικευμένοι στα προβλήματα και τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και όχι άπλα να ακολουθούν τη γενικότερη στοχοθέτηση του μέτρου 5.3.

➤ ***Παράθεση κυριότερων Δεικτών Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος ετών 2002,2004,2006***

Μια ένδειξη της αποτίμησης της αποτελεσματικότητας των εφαρμοσμένων πολιτικών απασχόλησης μπορεί να ειπωθεί μέσα από την εξέλιξη των δεικτών απασχόλησης και ανεργίας της περιοχής όπου εφαρμόζονται οι πολιτικές.

Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος επιδεικνύει μια πορεία εξέλιξης της ανεργίας από 10,7% το 2002 σε 12,3% το 2004 και σε 9,5% το 2006. Η ανεργία κατά φύλο το 2002 αντιστοιχούσε σε 6,4% για τους άνδρες και 17,5% για τις γυναίκες και το 2004 παρουσίασε αυξητικές τάσεις κινούμενη στο 7,1% για τους άνδρες και στο 20,7% για τις γυναίκες. Το 2006 η πτώση του γενικού ποσοστού ανεργίας αποτυπώνεται και στην ανεργία κατά φύλο με το 6,6% να αφορά τους άνδρες και το 16,15% τις γυναίκες. Η μακροχρόνια ανεργία το 2002 άγγιζε το 66,3% για τους άνδρες και το 71,8% ενώ το 2004 διαμορφώθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα τόσο για τους άνδρες 58,7% όσο και για τις γυναίκες 66,9%. Παρά τ'αυτά συνεχίζει να παραμένει σε υψηλά επίπεδα και το 2006 αφού αφορά περισσότερο από το 50% των ανέργων ανδρών και περισσότερο από το 60% των ανέργων γυναικών. Ουσιαστική

διαφοροποίηση δεν παρατηρείται και στις μεταβολές του ποσοστού απασχόλησης στο πληθυσμό, πρέπει όμως να επισημάνουμε την αυξητική πορεία που επέδειξε από το 2002 όπου ανέρχεται σε 54,7% , σε 55,4% το 2004 για να φτάσει το 2006 στο 56,65%³⁶.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ					
ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΑΝΑ ΕΤΗ					
2 0 0 2		2 0 0 4		2 0 0 6	
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	
10,7		12,3		9,5	
ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ		ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ		ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ	
ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
6,4 %	17,1 %	7,1 %	20,7%	6,6%	16,15%
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑ		ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑ		ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑ	
ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
66,3%	71,8%	58,7%	66,9%	55,3%	64,2%
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΛΥΘΗΣΜΟΥ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΛΥΘΗΣΜΟΥ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΛΥΘΗΣΜΟΥ	
54,7		55,4		56,65	

Όπως μπορεί να παρατηρήσει κανείς αναλογιζόμενος την πληθώρα των δράσεων και των προγραμμάτων που εφαρμόζονται στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και στοχεύουν στην βελτίωση της απασχόλησης, στην ισότητα ευκαιριών των δυο φύλων και στη μείωση της ανεργίας , δεν μπορεί να γίνει λόγος για ευόδωση των στόχων των προγραμμάτων από τη στιγμή που δεν παρατηρείται μια σοβαρή θετική μεταβολή στους δείκτες απασχόλησης της περιφέρειας. Μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων κινείται περισσότερο μάλλον προς την κατεύθυνση της

³⁶ Στοιχεία από «Μελέτη κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος», Data rc, 2006 και απο ΕΣΥΕ.

κοινωνικής διαχείρισης της ανεργίας και της άρσης της δυσκολίας ένταξης στην απασχόληση παρά προς την κατεύθυνση εκρίζωσης των προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας.

Η συμμετοχή των δράσεων του Π.Ε.Π στην αύξηση της απασχόλησης και στη μείωση της ανεργίας, είναι αδύνατο να μετρηθεί στα πλαίσια αυτής της εργασίας και αποκομμένη από τα υπόλοιπα προγράμματα που εφαρμόζονται παράλληλα με αυτό .Θα είναι πάντως άκρως ενδιαφέρουσα μια συνολική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας ,των δεικτών επίδοσης και του βαθμού διείσδυσης του ΠΕΠ στην τοπική κοινωνία, κάτι που αναμένεται να γίνει από την αρμόδια διαχειριστική αρχή του προγράμματος μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας των υλοποιούμενων δράσεων (31/12/2008).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα εργασία προσεγγίσαμε θεωρητικά τις πολιτικές απασχόλησης και τον διττό ρολό που επιτελούν τόσο ως οικονομική όσο και ως κοινωνική πολιτική. Αναδείξαμε τις πολιτικές απασχόλησης ως πεδίο σύζευξης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής μέσω της αναφοράς του σχεδιασμού και της υλοποίησης τους στα πλαίσια του Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος 2000 – 2006. Επίσης, μέσω της παράθεσης των στοιχείων εφαρμογής των δράσεων αναδεικνύεται και η έντονη σχέση μεταξύ πολιτικών απασχόλησης και περιφερειακής πολιτικής.

Η διεξοδική αναφορά στο Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος καταφέρνει να αναδείξει τη σύνδεση των στόχων ανάμεσα σε μια εθνικά σχεδιαζόμενη πολιτική και στην πρακτική εφαρμογή της σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ενώ αποσαφηνίζει και τη γενικότερη στοχοθέτηση του πολύπλευρου προγράμματος.

Η εξέταση του Άξονα Προτεραιότητας 5 του Π.Ε.Π εδράζεται στην ανάδειξη του άξονα ως βασικού εκφραστή των πολιτικών απασχόλησης στην ευρύτερη περιοχή στοχεύοντας να παρουσιάσουμε τη φιλοσοφία σχεδιασμού των πολιτικών ,τη σύνδεση τους με την Εθνική Πολιτική για την Απασχόληση αλλά και την πρακτική εφαρμογή τους, μέσα από την παράθεση ποσοτικών στοιχείων των δράσεων που εφαρμόστηκαν.

Ως συμπέρασμα εξάγουμε τους πολλαπλούς στόχους του προγράμματος και την ποικιλομορφία των δράσεων που εφαρμόστηκαν με σκοπό την ενίσχυση της απασχόλησης στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Πρόκειται όμως για δράσεις εξαιρετικά κοστοβόρες και χωρίς να έχουν ένα σημαντικό άμεσο αντίκτυπο στην απασχόληση της περιοχής. Πρόκειται δράσεις που ουσιαστικά εφαρμόζονταν στην ελληνική επικράτεια επί σειρά ετών σε μεγαλύτερη ή μικρότερη κλίμακα χωρίς όμως να έχουν καταφέρει διαχρονικά να παράγουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Αυτό που χαρακτήρισε το ΠΕΠ είναι η αναμονή της επίτευξης διαφορετικών αποτελεσμάτων με τη χρήση μέτρων και πολιτικών που έχουν αποτύχει σωρευτικά να επιδείξουν σημαντική αποτελεσματικότητα τα προηγούμενα χρόνια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ, Μ. (2001) Σημειώσεις Πανεπιστημιακών Παραδόσεων «Οικονομικά της Απασχόλησης» Αθήνα ,Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ, Μ. (2001) Σημειώσεις Πανεπιστημιακών Παραδόσεων «Πολιτικές Αγοράς Εργασίας» Αθήνα ,Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ, Μ.(2005) Σημειώσεις Πανεπιστημιακών Παραδόσεων «Ανεργία και Πολιτικές Απασχόλησης» Αθήνα ,Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ, Μ.(1999) «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση :επίθεση στις εργατικές κατακτήσεις και κοινωνική διαχείριση της ανεργίας» στο Οικονομική και Νομισματική Ένωση :μια εναλλακτική προσέγγιση, Εναλλακτικές Εκδόσεις ,Αθήνα

ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ, Μ.(2005) «Η πολιτική απασχόλησης ως πεδίο σύζευξης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής» στο Μ. ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ- Γ. ΚΟΥΖΗΣ (επιμέλεια) «Πολιτική Απασχόλησης πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής» Gutenberg,Αθήνα

ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ, Μ.(2005) «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την απασχόληση :Από την καταπολέμηση της ανεργίας στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης» στο Μ. ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ- Γ. ΚΟΥΖΗΣ (επιμέλεια) «Πολιτική Απασχόλησης πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής» Gutenberg,Αθήνα

ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ, Α.(2005) «Η Ελληνική ψηφίδα (ΕΣΔΑ) στο Ευρωπαϊκό μωσαϊκό :Εργαλείο παρέμβασης ή αυτόματος πιλότος;» στο Μ. ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ- Γ. ΚΟΥΖΗΣ (επιμέλεια) «Πολιτική Απασχόλησης πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής» Gutenberg,Αθήνα

ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΕΦΑΝΟΥ , Η. (1997) «Πολιτικές Απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση» Αθήνα, Παπαζήσης

ΠΕΤΡΙΝΙΩΤΗ, Ξ. (1989) «Αγορές Εργασίας οικονομικές θεωρίες και έρευνες»Αθήνα, Παπαζήσης

ΔΕΔΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ,Α.(2000),Η κρίση στην αγορά εργασίας, Θεωρίες της Ανεργίας, Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδάνος, Αθήνα

ΔΗΜΟΥΛΑΣ, Κ.(2005) «Η επαγγελματική κατάρτιση ως κρατική πολιτική .Η περίπτωση της Ελλάδας (1980-2000)» στο Μ. ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ- Γ. ΚΟΥΖΗΣ(επιμέλεια) «Πολιτική Απασχόλησης πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής» Gutenberg,Αθήνα

ΔΕΔΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ,Α.(2006),Η προσφορά εργασίας,θεωρίες,πολιτικές,και ερευνητικές αναζητήσεις,Τυπωθήτω-Γιώργος Δάρδανος,Αθήνα

ΛΥΝΑΡΔΟΣ-ΡΥΛΜΟΝ,Π.(2005) «Πολιτικές Απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο. Συμπεράσματα δύο μελετών στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» στο Μ. ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ- Γ. ΚΟΥΖΗΣ(επιμέλεια) «Πολιτική Απασχόλησης πεδίο σύζευξης της οικονομικής και της κοινωνικής πολιτικής» Gutenberg,Αθήνα

ΠΑΕΠ Α.Ε (2004) «Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης: Μετρά και δράσεις στα κράτη μέλη της Ε.Ε και εφαρμογές τους στην Ελλάδα»

ΠΑΕΠ Α.Ε (2003) «Αναπτυξιακές δυνατότητες ,αγορά εργασίας και προοπτικές απασχόλησης στο Νομό Αχαΐας»

ΠΑΕΠ Α.Ε (2002) «Η αγορά εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ, Ν.- ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Χ. (2000) «Τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης στην Ελλάδα»,μελέτες ΙΝΕ-ΓΣΕΕ

ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (2000) Η Ελληνική Οικονομία και η απασχόληση. Ετήσια Έκθεση

ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (2001) «Η Ελληνική Οικονομία και η απασχόληση. Ετήσια Έκθεση

ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (2006) «Η Ελληνική Οικονομία και η απασχόληση. Ετήσια Έκθεση

ΣΑΚΕΛΛΗΣ,Ι. (2001) «Πληθυσμός και εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα Μορφολογία και Διαχρονικές εξελίξεις»,Μπένος ,Αθήνα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (2001) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (2001) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Τεχνικά δελτία και Δείκτες Επίδοσης Άξονα Προτεραιότητας 5

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (2001) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Τεχνικά δελτία και Δείκτες Επίδοσης Άξονα Προτεραιότητας 6

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (2005) «Έκθεση παρακολούθησης εξέλιξης Π.Ε.Π Δυτικής Ελλάδος» , Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π Δυτικής Ελλάδος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ (2001) Σχέδιο περιγραφής της δράσης «Βοήθεια στο Σπίτι» στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ΄ΚΠΣ, Ομάδα Διοίκησης Έργου

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «Η απασχόληση στην περιφέρεια ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας», www.dytikiellada.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «Δείκτες ευημερίας περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος» www.dytikiellada.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «Προοπτικές ανάπτυξης περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος» www.dytikiellada.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ «Δημογραφικοί δείκτες περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος» www.dytikiellada.gr

ΤΕΔΚ Ν.ΑΧΑΪΑΣ «Στατιστικά στοιχεία για την απασχόληση του Ν. Αχαΐας» , www.tedkaxaias.gr

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, www.info3kps.gr, www.prosonolotaxos.gr, www.hellaskps.gr

ΕΣΥΕ «Έρευνα εργατικού δυναμικού» , www.statistics.gr

ΤΕΔΚ Ν. ΑΧΑΪΑΣ «Η απασχόληση και η ανεργία το 2007» www.tedkaxaias.gr

DATA RC (2006) «Μελέτη κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος» , www.datarc.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακες 1-3 : ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΤΩΝ 2002 -2004

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ							
Α/Α	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΛΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ	ΦΥΛΟ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
					ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	
1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	Προστασία βιοτόπων και φυσικού περιβάλλοντος	25	5	20	Λύκειο – ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
2	ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	Επαγγέλματα υγείας	Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης	25	3	22	ΤΕΙ - ΑΕΙ
3	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Ανάδειξη της τέχνης και του πολιτισμού	Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων	20	10	10	Λύκειο – ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Υποστηρικτικές διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες με χρήση Η/Υ	Μηχανογραφημένη λογιστική	18	7	11	Λύκειο – ΙΕΚ –ΤΕΙ
5	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Management	Οργάνωση και διοίκηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων	25	9	16	ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
6	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Χρήση πακέτων πληροφορικής	Αυτοματισμός γραφείου με χρήση Η/Υ	15	4	11	Λύκειο – ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
7	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τουριστικά επαγγέλματα	Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού	17	10	7	Λύκειο – ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
8	ΤΕΧΝΙΚΑ - ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	Παραγωγή εντύπου και εικόνας με χρήση Η/Υ	Γραφιστική	25	5	20	ΙΕΚ –ΤΕΙ

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ							
Α/ Α	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝ Ο	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝ ΩΝ	ΦΥΛΟ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚ Ο ΕΠΙΠΕΔΟ
					ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	
1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	Ανάδειξη προστατευμένων περιοχών	20	5	15	Γυμνάσιο - Λύκειο-ΤΕΙ - ΑΕΙ
2	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Συστήματα βιολογικού καθαρισμού	Εγκατάσταση συντήρηση και λειτουργία συστημάτων βιολογικού καθαρισμού	20	15	5	Γυμνάσιο - Λύκειο-ΤΕΙ
3	ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	Επαγγέλματα υγείας	Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης	25	5	20	ΤΕΙ - ΑΕΙ
4	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Ανάδειξη της τέχνης και του πολιτισμού	Πολιτιστικός τουρισμός	18	5	13	Λύκειο – ΙΕΚ – ΤΕΙ
5	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Ανάδειξη του αθλητισμού	Ανάπτυξη αθλητικού τουρισμού και αθλημάτων χειμερινού τουρισμού	22	18	4	Λύκειο - ΙΕΚ – ΤΕΙ - ΑΕΙ
6	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Marketing και διαφήμιση	Cost Benefit ανάλυση εισαγωγής νέων προϊόντων στην αγορά	25	11	14	ΤΕΙ - ΑΕΙ
7	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Υποστηρικτικές διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες με χρήση Η/Υ	Μηχανοφωμενή λογιστική	25	13	12	Λύκειο – ΙΕΚ – ΤΕΙ
8	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Υποστηρικτικές διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες με χρήση Η/Υ	Σύγχρονες εφαρμογές λογισμικού εμπορικής διαχείρισης ΜΜΕ	25	19	6	Λύκειο – ΙΕΚ
9	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Χρήση πακέτων πληροφορικής	Αυτοματισμός γραφείου με χρήση Η/Υ	25	10	15	Λύκειο - ΙΕΚ – ΤΕΙ - ΑΕΙ
10	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τουριστικά επαγγέλματα	Οργάνωση δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου	14	8	6	Λύκειο - ΙΕΚ – ΤΕΙ - ΑΕΙ

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ							
Α/ Α	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΛΙΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝ Ο	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ Α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩ Ν	ΦΥΛΟ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚ Ο ΕΠΙΠΕΔΟ
					ΑΝΑΡΕ Σ	ΓΥΝΑΙΚΕ Σ	
1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	Προστασία βιοτόπων και φυσικού περιβάλλοντος	25	18	7	Λύκειο-ΙΕΚ -ΤΕΙ - ΑΕΙ
2	ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ	Επαγγέλματα υγείας	Λειτουργία δομών κοινωνικών υπηρεσιών στήριξης	25	15	10	ΤΕΙ - ΑΕΙ
3	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Ανάδειξη της τέχνης και του πολιτισμού	Οργάνωση και προώθηση εκδηλώσεων τέχνης και πολιτισμού	15	5	10	Λύκειο - ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Management	Οργάνωση και διοίκηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων	25	9	16	ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
5	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Υποστηρικτικές διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες με χρήση Η/Υ	Μηχανοφημένη λογιστική	25	10	15	Λύκειο - ΙΕΚ –ΤΕΙ
6	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚ Η	Χρήση πακέτων πληροφορικής	Αυτοματισμός γραφείου με χρήση Η/Υ	25	3	22	Λύκειο - ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ
7	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Τουριστικά επαγγέλματα	Οργάνωση δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου	12	2	10	Λύκειο - ΙΕΚ –ΤΕΙ - ΑΕΙ

Πίνακες 4 - 6 : Παραδείγματα μονάδων «Βοήθεια στο Σπίτι»

Μονάδα Βοήθεια στο Σπίτι στο Δήμο Καλαβρύτων

- Προϋπολογισμός Προγράμματος: 254,582,00 euro
- Έναρξη Προγράμματος : 16/12/2002
- Λήξη Προγράμματος : 16/12/2005
- Φορέας Χρηματοδότησης:
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) 75% : 190.936,50 euro
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος 25% : 63.645,50 euro
- Αριθμός Νέων Θέσεων εργασίας : 5
- Ανάλυση Νέων Θέσεων εργασίας :
Κοινωνικός Λειτουργός (άνδρας /απόφοιτος ΤΕΙ)
Νοσηλεύτης (2 γυναίκες /απόφοιτες ΤΕΙ)
Οικογενειακές Βοηθοί (2 γυναίκες /απόφοιτες ΙΕΚ)
- Κοινωνικός Δείκτης Ωφέλειας(σε απόλυτο αριθμό ωφελουμένων): 121

Μονάδα Βοήθεια στο Σπίτι στο Δήμο Παϊων

- Προϋπολογισμός Προγράμματος: 290.366,00 euro
- Έναρξη Προγράμματος : : 16/12/2002
- Λήξη Προγράμματος : 16/12/2005
- Φορέας Χρηματοδότησης:
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) 75%: 217.774,50 euro
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος 25% : 72.591,50 euro
- Αριθμός Νέων Θεών εργασίας : 6
- Ανάλυση Νέων Θέσεων εργασίας:
Κοινωνικός Λειτουργός (1 γυναίκα/απόφοιτη ΤΕΙ) ,
Νοσηλεύτης (1 γυναίκα /απόφοιτη ΤΕΙ)
Οικογενειακοί Βοηθοί (3 γυναίκες / 1 άνδρας ,απόφοιτοι ΙΕΚ)
- Κοινωνικός Δείκτης Ωφέλειας (σε απόλυτο αριθμο ωφελούμενων): 110

Μονάδα Βοήθεια στο Σπίτι στο Δήμο Ακράτας

- Προϋπολογισμός Προγράμματος: 168.098,00 euro
- Έναρξη Προγράμματος : : 16/12/2002 euro
- Λήξη Προγράμματος : 16/12/2005
- Φορέας Χρηματοδότησης:
 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) 75%: 126.073,50 euro
 - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος 25%: 42.024,50 euro
- Αριθμός Νέων Θέσεων εργασίας : 3
- Ανάλυση Νέων Θέσεων εργασίας:
 - Κοινωνικός Λειτουργός (1 γυναίκα/απόφοιτη ΤΕΙ)
 - Νοσηλεύτης (1 γυναίκα/απόφοιτη ΤΕΙ)
 - Οικογενειακή Βοηθός (1 γυναίκα/απόφοιτη ΙΕΚ)
- Κοινωνικός Δείκτης Ωφέλειας (σε απόλυτο αριθμό ωφελουμένων): 90

ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Πίνακας 7: ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2005 -2006

ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 40 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	1 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		2 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (1)		ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΙΣ (2)		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑ Σ(σε μέλη ευπαθών ομάδων)		ΣΥΝΟΛΙΚ ΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛ ΟΓΙΣΜΟΣ
	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικών ομάδων)	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικώ ν ομάδων)	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	395.622 €
	22	8	5	5	7	15	9	1	6	2	
	ΣΥΝΟΛΟ	30	10		22		10		8		

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Πίνακας 8: ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007 -2008

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΡΕΜΑΒΑΣΗ 39 ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	1 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		2 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (1)		ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΕΙΣ (2)		ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ(σ ε μέλη ευπαθών ομάδων		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜ ΟΣ
	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικών ομάδων)	ΑΝΕΡΓ ΟΙ	ΑΝΕΡΓ ΟΙ (Μέλη ευπαθών κοινωνικ ών ομάδων)	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	394.352 €
	21	2	16	-	11	12	11	5	2		
ΣΥΝΟΛΟ	23		16		23		16		2		

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πίνακας 9 : ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΔΥΚΤΥΩΣΗΣ

Δίκτυο για την Ενίσχυση της Απασχόλησης στο νομό Αχαΐας» -Παράθεση Γενικών Στοιχείων-

-Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης Αχαΐας – ΝΕΛΕ Αχαΐας ,υλοποιεί ενέργειες συμβουλευτικής που απευθύνονται σε 45 ανέργους των περιοχών Αιγίου και Δυτικής Αχαΐας. Επίσης ,υλοποιεί δράσεις δικτύωσης των ανέργων με δυνητικούς εργοδότες μέσω της δημιουργίας μητρώων αναζήτησης και προσφοράς εργασίας στην ιστοσελίδα www.nele.gr

-Νομαρχιακή Επιχείρηση Ανάπτυξης Νομού Αχαΐας-ΝΕΑ, υλοποιεί ενέργειες συμβουλευτικής που απευθύνονται σε 50 ανέργους της περιοχής Πατρών. Ακόμη, μέσω της ιστοσελίδας www.nea.gr επιχειρείται να δοθούν κάποιες γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα.

-Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας-ΑΔΕΠ, υλοποιεί δράσεις συμβουλευτικής σε 75 ανέργους της περιοχής Πατρών. Επίσης, πραγματοποιεί εκδηλώσεις δικτύωσης των ανέργων με επιχειρήσεις της περιοχής των Πατρών (πχ Ανοιχτές Πύλες Νέων με τη συμμετοχή ανέργων, εργαζομένων και επιχειρήσεων με σκοπό την ενημέρωση για τις τάσεις της αγοράς εργασίας ,τις ευκαιρίες απασχόλησης, τις μελλοντικές ανάγκες των επιχειρήσεων).

-Αναπτυξιακή Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α.Ε - ΑΧΑΪΑ Α.Ε, υλοποιεί δράσεις συμβουλευτικής σε 46 ανέργους στην ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων και της Δυτικής Αιγιάλειας ενώ έχει προσλάβει και επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό για την υλοποίηση της δράσης. Επίσης ,προβαίνει και σε δράσεις δικτύωσης των ανέργων μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας.

-Κέντρο Τοπικής Ανάπτυξης Δυτικής Αχαΐας Α.Ε – ΚΤΑΔΑ Α.Ε ,υλοποιεί ενέργειες συμβουλευτικής που απευθύνονται σε 13 ανέργους στην περιοχή της Δυτικής Αχαΐας ενώ παράλληλα εφαρμόζει και δράσεις δικτύωσης των ανέργων μέσω της ιστοσελίδας του κέντρου.

-Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε – ΙΝΕ Γ.Σ.Ε.Ε, υλοποίησε δράσεις συμβουλευτικής σε 21 ανέργους της περιοχής των Πατρών.

-Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αχαΐας – ΤΕΔΚ Ν.ΑΧΑΪΑΣ, αναλαμβάνει δράσεις δικτύωσης αλλά και ευαισθητοποίησης και δημοσιοποίησης του προγράμματος στην ευρύτερη τοπική κοινωνία. Επίσης έχει αναλάβει και την δημιουργία της αντίστοιχης ιστοσελίδας του προγράμματος www.tpa-achaia.gr μέσω της οποίας επιδιώκεται μια αρχική, αν και ελλιπής, ενημέρωση του κάθε ενδιαφερόμενου με το πρόγραμμα και επιχειρείται η δικτύωση των ανέργων με την τοπική αγορά εργασίας.

